

VAASAN MODERNIN ARKKITEHTUURIN INVENTOINTI - INVENTERINGEN AV MODERN ARKITEKTUR I VASA

Pictometry; Vaasan keskusta mm Rewell Center ja tori – Centrum av Vasa med bl.a. Rewell center och torget.

SUSANNE ÖST

2010

POHJANMAAN MUSEO – ÖSTERBOTTENS MUSEUM

SISÄLLYSLUETTELO - INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3. JOHDANTO

9. INLEDNING

15. MODERNI ARKKITEHTUURI

17. MODERN ARKITEKTUR

18. AIKAKAUDEN ARKKITEHDIT VAASASSA

24. ARKITEKTER SOM VERKAT UNDER TIDSPERIODEN I VASA

29. RAKENNUKSET

33. BYGGNADERNA

38. KOHTEET - OBJEKTEN

121. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET - LITTERATUR OCH KÄLLOR

JOHDANTO

Vaasan kaupungin eri rakennuskerrostumat on inventoitu ja tutkittu useaan otteeseen. Painopiste on kuitenkin ollut vanhimmissa rakennuskerrostumissa. Varhaisin arkkitehtuuri ja Carl Axel Setterbergin suunnitelmat ovat olleet perusteellisen tutkimuksen kohteena. Tutkijoina ovat olleet mm. Mirjam Lehtikanto ja Katarina Andersson. Vanhimman rakennuskannan useasti kohdattua kovan kohtalon sitä on korvattu uudemmallalla rakennuskannalla. Uudemman rakennuskannan suunnittelua on määritellyt ajan vaatimus suuremmasta käytännöllisyydestä ja rationalisoinnista. Setterbergin suunnittelema Vaasasta jäljellä ovat kaupungin asemakaava ja rakenne sekä muutama monumentaalirakennus, jotka kertovat kaupungin alkuaajoista. Kaupungin aikaisimmat rakennukset olivat suurimmalta osin puusta rakennettuja, vuonna 1862 kaupungin rakennuksista 179 oli puusta tehtyjä ja neljätoista kivistä, kertoo Anna-Maija Salo kirjassaan *Kauppahallista Rewell Centeriin*. Kaupungin suunnittelija, ensimmäinen kaupunginarkkitehti, Carl Axel Setterberg, on tunnettu tiiliarkkitehtuuristaan, joka vieläkin muodostaa monumentin hänen luomistyössään: Pyhän kolminaisuuden kirkko, ortodoksinen kirkko, hovioikeus, höyrymyllyn tiilirakennukset, Levonin talo Rantakadulla 3, Setterbergin talo Rantakadulla 6 ja kruununmakasiini. Muita merkittäviä Setterbergin suunnittelema rakennuksia ovat hallintotalo (ent. apteekkari Lindebäckin talo) ja nykyinen apteekkirakennus Hovioikeudenpuistikon ja Kirkkopuistikon kulmassa.

Setterbergin lisäksi kaupungin muotoon on vaikuttanut suuri osa muitakin suunnittelijoita ja arkkitehtejä. Eräs ratkaiseva tekijä on ollut kaupunginarkkitehtien valinta. Ensimmäinen kaupunginarkkitehti oli siis C A Setterberg, hänen seuraajansa oli Thor Lagerroos ja hänen jälkeensä Carl Schoultz. Vuonna 1932 seurasi Einar Flinckenberg, jonka aika Vaasassa loppui lyhyeen kuolemantapauksen takia. Flinckenbergin ainoa Vaasaan suunnittelema rakennus on Klemettilän entisen vaivaistalon sikala. Flinckenbergin jälkeen kaupunginarkkitehdiksi valittiin Ingvald Serenius, jonka toiminta jatkui kolmekymmentä vuotta (1933-1963). I Serenius on suunnitellut mm. kaupungin kirjastotalon, Malmöntalon, Ukkokodin, Kaupungin sosiaalitoimiston rakennuksen (Saunatalon) ja Keskuskoulun. Sereniusen jälkeen seurasivat Juri Sillander ja Asko Halme. Asko Halme on mm. suunnitellut Vaskiluodon sataman matkustajaterminaalin ja kaupungin virastotalon Kirkkopuistikolla.

Saadaksemme kuvan kaupungin ominaispiirteistä vaaditaan inventointeja ja tutkimuksia, jotka keskittyvät sekä historialliseen perspektiiviin että nykyaikaan. Tällä tavalla saadaan kattavampi näkemys monivivahteisesta kaupunkikuvasta. Organisoitu rakennusinventointi aloitettiin Museoviraston aloitteesta vuonna 1979. Vuonna 1979 Museovirasto jakoi ohjeita ja luettelointilomakkeita inventointityön aloittamiseksi. Museovirasto on viime vuosina keskittynyt inventointityön kehittämiseen yhdessä maakuntamuseoiden, ympäristökeskusten ja maakuntaliittojen kanssa. Työn tarkoituksena on varmistaa, että kunnilla on jatkuvasti ajankohtaista ja kattavaa perustietoa sekä myös kuntalaisia palveleva rekisteri.

Suuri purkamisinto, joka iski myös Vaasaan 1960- ja 70-luvuilla antoi keskustelun aihetta myös lehdissä, vaikkakaan se ei johtanut tuloksiin. Katso alla.

Tämä Mirjam Lehtikannon artikkeli Hometta vai kulttuuria voi edustaa niitä protesteja, joita esitettiin lehdissä 60- ja 70-luvuilla intensiivisen rakennusuudistamisen aikana. Kuvassa näkyy entinen Antellin talo Koulukadulla, missä nykyään on Fleming & Kahrin kerrostalo. Oikealla näkyvä kerrostalo on Keijo Petäjän suunnittelema.

Jo kadonneista rakennuksista tämän Rantakatu 15:ssä sijainneen Cajaneborgin purku synnytti runsaasti nostalgian ja harmin tunteita. Kuva: Pohjanmaan museon kuva-arkisto.

Perustana kaupungin rakennusten kartoituksessa on Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisu *Vaasan rakennusperinneselvitys* vuodelta 1986. Julkaisu tehtiin Vaasan yleiskaavan silloisen nykytilanteen kartoituksen yhteydessä. Tämä oli ensimmäinen yritys kartoittaa ne merkittävät rakennukset, jotka ovat tunnusomaisia juuri tälle kaupungille ja jotka yhdessä tekevät kaupungista tämän päivän ja eilisen Vaasan. Lisäksi oli tarve taistella hetkittäin ajattelematonta purkamisintoa vastaan ja vanhemman rakennuskannan säilyttämisen puolesta.

Julkaisussa analysoidaan kaupungin muotoutumista ja läpikäydään kaupunkia eri aikoina muokanneet suunnittelijat, arkkitehdit ja tyyliuunnat. Yksittäiset rakennukset, joilla on kulttuurihistoriallista merkitystä, esim. rakennustaiteellista tai rakennushistoriallista merkitystä, miljö- tai historiallista arvoa, on lueteltu tässä vuoden 1986 listassa. Varmistaakseen rakennusten säilymisen, niille on annettu toimenpidesuosituksia. Nämä ovat: A – säilytettävä nykyisellään, B – ennallistavat muutokset suositeltavia, C – kohteen tai alueen säilyttämisen tai käytön kannalta tarpeelliset muutokset sallittavia (C) sisätiloissa. K – merkitään asemakaavaan rakennushistoriallisesti tai – taiteellisesti arvokkaaksi kohteeksi. Tämä luettelo sai jatkoa vuonna 1999, Vaasa- Vasa, Rakennusperinneselvitys - Värdefulla byggnader, II, Pohjanmaan museo - Österbottens museum, Kaupunkisuunnittelu - Stadsplanläggning, 1999.

Uuden luettelon teko oli tarpeen sillä vanhempi rakennuskanta oli harventunut etenkin keskustassa eikä vuoden 1986 rakennusperinneselvitys enää pystynyt toimimaan virastojen ohjenuorana. (Vaasa, s. 3)

Vuoden 1999 selvitys muodostaa hyvän pohjan inventointityön jatkolle. Rakennusinventointi siirtyy koko ajan ajassa eteenpäin samalla kun 1900-loppupuolen rakennuskannan tutkimuksen ja säilyttämisen paine kasvaa. Tämän modernin arkkitehtuurin inventoinnin aikamarginaali on vuodesta 1930 vuoteen 1979. Vuoden 1999 selvitys ulottui suurin piirtein vuoteen 1945 joten tämä uusi selvitys perustuu myös osittain edellisen selvityksen tietoihin.

Pohjanmaan museo on tehnyt mm erityisten rakennusryhmien inventointeja sekä alueinventointeja. Inventointityön on usein määritellyt rakennuskartoituksen tarve esim. jonkin alueen muuttuessa.

Kahdeksatta ja yhdeksättä kaupunginosaa koskevat tiedot on saatu Katarina Anderssonin vuonna 2004 tekemästä inventointityöstä ja vuonna 2007 Anni Uhlgren on tehnyt kuudennen kaupunginosan kortteleiden 1005 ja 2005 erillisinventoinnin. Raporttiin olen liittänyt kohteita tämän vuoden keväällä tehdystä Hietalahden inventoinnista, tekijät Pia Hartvik ja Susanne Öst. Kohteet edustavat modernia rakennuskantaa. Hietalahdessa on mm Viljo Revellin tuotantoa edustava Sato-kortteli, Arvo O. Aallon ja Kaj Englundin suunnittelema asuinkerrostaloja, sekä Osmo Siparin suunnittelema Hietalahden koulu ja Kauppaoppilaitos (Elma ja Erik Lindroos).

Raportissa olen halunnut nostaa esille ne arkkitehdit jotka ovat vaikuttaneet Vaasan kaupungissa 1930-luvulta lähtien. Tänä Viljo Revellin juhlavuotena täytyy käyttää tilaisuutta nostaakseen esille uudempaa arkkitehtuuria, joka monesti on saanut ruman ja tylsän leiman. Raportissa halutaan tuoda esille jotain modernin arkkitehtuurin tyylipuhtaudesta ja yksinkertaisesta, käytännöllisestä kauneudesta. Inventointialue kattaa kantakaupungin sekä Vöyrinkaupungin, luetteloon on lisätty myös Huutoniemen ja Vetokannaksen kirkot.

Rakennukset ovat suurimmalta osin betonisia asuinkerrostaloja, joista löytyy tiiltä, mineriittiä ja peltiä. Arvo O. Aallon 50-luvun asuinkerrostaloissa on hienoja yksityiskohtia ja liuskekivikoristuksia esimerkiksi sisäänkäynnin ympärillä.

Liuskekiveä alettiin käyttää koristedetaljina 1930- ja 1940-luvuilla, jolloin luovuttiin yksinkertaisesta, paljaasta funktionalismista ja etsittiin luonnonläheisimpiä, kansallisia elementtejä. Tämä johtui sodasta, joka oli tuonut esille kaipuun omaleimaisuuteen ja kansalliseen ilmeeseen. Liuskekivistä tuli suosittu lisä sodanjälkeisessä, romanttisemmassa arkkitehtuurissa. Portaikkoihin ja parvekkeisiin lisättiin koristeellisia yksityiskohtia.

Arvo O Aallon
suunnittelema rakennus
Lastenodinkatu 13:ssa. .

Alla: saman talon portaikko.

Matti Visannin suunnittelema rakennus Rantakatu 15B, 1932, sisäkuva portaikosta.

Inventointikohteita on yhteensä 245. Kohteet on lisätty Kioski-inventointisovellukseen. Näitä tietoja voivat hyödyntää kaikki, joilla on inventointisovelluksen käyttöoikeudet. Käyttöoikeuden saa ELY:stä (entinen Länsi-Suomen ympäristökeskus).

Työ on tehty aluemuseotutkija Kaj Höglundin sekä rakennustutkija Anne Majaneva-Virkolan ohjauksessa. Anne Majaneva-Virkola ja Kaj Höglund ovat myös yhdessä allekirjoittaneen kanssa tehneet rakennusten arvottamistyön, osa kohteista on arvotettu aikaisempien inventointien yhteydessä.

Rakennusten kulttuurihistoriallisessa arvottamisessa tulee pyrkiä objektivisuuteen. Muiden kuin kulttuurihistoriallisten tekijöiden vaikutus ja merkitys tulee esille ja punnitaan vasta varsinaisessa inventointia hyödyntävässä suunnittelussa ja päätöksenteossa. Miten kohde tai alue huomioidaan maankäytön suunnittelussa tai rakentamisessa on enemmän poliittinen päätös. (Härö, s. 52)

INLEDNING

De olika byggnadsskikten i Vasa har inventerats och undersökts i flera etapper men med betoning på de äldsta skikten. Den tidigaste arkitekturen och planeringen av staden å la Setterberg har utretts grundligt bl.a. av Mirjam Lehtikanto och Katarina Andersson. Efter att den tidigaste arkitekturen i många fall gått ett hårt öde tillmötes har den på många ställen bytts ut till en modernare arkitektur dikterad av tidens krav på funktionalitet och rationalitet. Av den ursprungliga Setterbergska arkitekturen återstår själva stadens plan och struktur samt ett antal monumentala byggnader som berättar om stadens ursprungsskeden. Stadens tidigaste byggnader var till stor del uppförda i trä, år 1862 var 179 av stadens byggnader av trä och fjorton av sten, skriver Anna-Maija Salo i boken *Kauppahallista Rewell centeriin*. Stadens planerare, den första stadsarkitekten Carl Axel Setterberg, är känd för sin tegelarkitektur, som fortfarande står som monument över hans skapargärning: trefaldighetskyrkan, den ortodoxa kyrkan, hovrätten, ångkvarnens tegelbyggnader, Levons hus på Strandgatan 6 och kronomagasinet. Övriga betydande byggnader som planerats av Setterberg är förvaltningsgården eller fd. Apotekare Lindebäcks hus och apotekshuset i hörnet av Hovrätts- och Kyrkoesplanaden.

Förutom Setterberg har ett stort antal andra arkitekter och planerare påverkat stadens utformning. En avgörande faktor har varit valet av stadsarkitekter. Den första stadsarkitekten var således C A Setterberg, Den följande stadsarkitekten var Thor Lagerroos och efter honom kom Carl Schoultz, 1932 tillträdde Einar Flinckenberg vars tid i Vasa blev mycket kort pga dödsfall och den enda byggnaden som han planerade i Vasa var fattiggårdens svinhus i Klemetsö. Efter Flinckenberg tillträdde Ingvald Serenius vars verksamhet som stadsarkitekt kom att omfatta en period av trettio år (1933-63). I Serenius har bl.a. planerat biblioteksbyggnaden, Malmögården, Gubbhemmet, Vasa stads socialbyrås hus (Bastuhuset) och Centralfolkskolan. Stadsarkitekt efter Serenius blev Juri Sillander och efter honom Asko Halme. Asko Halme har bl.a. planerat Vasklot hamns passagerarterminal och Stadens ämbetshus på Kyrkoesplanaden.

För att få ett begrepp om stadens egenart krävs inventeringar och undersökningar som fokuserar både på den historiska aspekten och på det mera nutida för att ge en bättre bild av den mångfassetterade stadsbilden. En organiserad inventering av byggnader inleddes på initiativ av Museiverket år 1979 då de gav ut direktiv och katalogiseringsblanketter. Museiverket har på senare år koncentrerat sig på utvecklandet av inventeringarna i samarbete med landskapsmuséerna, miljöcentralerna och landskapsförbunden. Man har som mål att försäkra sig om att kommunerna har ett ständigt aktuellt och täckande grundmaterial och register som också betjänar de kommunala invånarna.

Den stora rivningsiverna i Vasa på 1960 och 70-talen, då ett stort antal äldre byggnader fick skatta till förgängelsen och se sig ersatta av nyare och större, gav orsak till diskussioner bl.a. i tidningarna. Se nedan.

Den här artikeln av Mirjam Lehtikanto 'Hometta vai kulttuuria' kan stå för de protester som förekom i tidningarna på 60- och 70-talen i samband med det intensiva förnyandet av stadens äldre byggnadsbestånd. På bilden ses Antells hus som tidigare fanns på Skolhusgatan 1, där nu Fleming & Kahris höghus står. Höghuset till höger på bilden har planerats av Keijo Petäjä.

En av de numera försvunna byggnader som har väckt mera känslor av nostalgi och harm är bl.a. Cajaneborg vid Strandgatan 15.

Foto: Österbottens museums bildarkiv.

Ett grundläggande arbete i kartläggningen av Vasa stads byggnader är Stadsplaneringsverkets publikation Värdefulla byggnader i Vasa, som utkom år 1986 och som gjordes i samband med att man ville kartlägga den aktuella situationen inom stadens generalplanering fr.o.m år 1978. Dethär är det första försöket att göra en grundläggande kartering av de för staden värdefulla byggnaderna som kännetecknar staden Vasa och gör den till den unika helhet som den är idag. Dessutom fanns ett behov av att kämpa emot den stundtals tanklösa rivningsivern som förekom och en kamp för att bevara stadens äldre byggnadsskikten.

I publikationen Värdefulla byggnader i Vasa analyseras stadens utformning och de olika arkitekter som kommit att prägla stadens utseende under de olika tidsskedena. Enskilda byggnader, som anses inneha särskilda kulturhistoriska värden, såsom arkitektoniska eller byggnadshistoriska värden, miljövärden och historiska värden upptas i den här listan från år 1986. För att säkerställa byggnadernas bevarande för eftervärlden har byggnaderna getts särskilda skyddsrekommendationer. Dessa är A – objektet bör bevaras i ursprungligt skick, B – sådana ändringar som syftar till att återställa objektet i dess ursprungliga skick rekommenderas och sådana ändringar som är nödvändiga för att objektet eller området skall kunna bevaras eller som är nödvändiga med tanke på objektets eller området användning är tillåtna och ifall en byggnad kommer att tas upp i stadsplanen som ett byggnadshistoriskt eller arkitektoniskt värdefullt objekt har byggnaden fått en beteckning K. Den här listan fick en uppföljning år 1999 som går under namnet Vaasa- Vasa, Rakennusperinneselvitys - Värdefulla byggnader, II, Pohjanmaan museo- Österbottens

museum, Kaupunkissuunnittelu-Stadsplanläggning, 1999. Den nya listan gjordes pga att behovet av bevarande av det gamla byggnadsbeståndet, som i synnerhet i centrum blev allt glesare, växte år efter år och 1986 års utredning kunde inte längre tjäna som rättesnöre för myndigheterna. (Vaasa, s. 3)

Utredningen från år 1999 utgör då en god grund för det fortsatta inventeringsarbetet som igen justeras framåt i tiden eftersom trycket för utredande och bevarande av även 1900-talets arkitektur ökar. Tidsmarginalen för den här utredningen är 1930-1979. Den tidigare utredningen sträckte sig till omkring 1945 och uppgifterna från den undersökningen har kunnat tillgodogöras för den här inventeringen.

Inom Vasa stad har man på Österbottens museum gjort bl.a. inventeringar av särskild byggnadskategorier såsom industribyggnader och inventeringar av områden. Inventeringsarbetet har ofta dikterats av behov genom att ett område står inför förändringar och man således bör kartlägga områdets existerande byggnadsbestånd.

Angående den åttonde och nionde stadsdelen baserar sig uppgifterna på Katarina Anderssons inventeringsarbete i maj 2004 och år 2007 har Anni Uhlgren inventerat sjätte stadsdelens kvarter 1005 och 2005. Till rapporten har jag valt att ansluta vissa byggnader från inventeringen av Sandvikens byggnadsbestånd som gjordes av Pia Hartvik och Susanne Öst våren 2010. Detta gäller då den moderna arkitekturen. I Sandviken hittar vi bl.a. Sato-kvarteret, som är en viktig del av Viljo Revells produktion, höghus av Arvo O Aalto och Kaj Englund, Sandvikens skola, planerad av Osmo Sipari och Handelsläroverket (Elma och Erik Lindroos).

I rapporten har jag valt att lyfta fram de arkitekter som verkat i Vasa stad under 1900-talets senare hälft. Under detta Viljo Revells jubileumsår – bör man passa på att lyfta fram ”nyare” arkitektur som i många fall har fått en stämpel av att vara både ful och tråkig i sin gråhet. Rapporten vill gärna försöka få fram något av den modernare arkitekturens stilrenhet och enkla, praktiska skönhet. Inventeringsområdet täcker stamstaden och Vöråstan, Roparnäs och Dragnäsbäcks kyrkor har även inkluderats.

Byggnaderna är mestadels våningshus av betong med inslag av tegel, minerit, plåt och bostadshusen från 50-talet bl.a. planerade av arkitekt Arvo O Aalto har fina detaljer och dekorationer bl.a. vid entréerna, t.ex. av skiffersten.

Skifferstenen hade kommit in som en dekorationsdetalj under 1930- och 40-talen då man började frånga den enkla kala funktionalismen och började söka mera naturnära, nationella inslag. Detta pga kriget som skapat en längtan efter det patriotiska och egenartade. Skifferstenen blev ett populärt inslag i den finska efterkrigstida mera romantiska arkitekturen. Dessutom infördes dekorativa inslag bl.a. i trapphus och balkongräcken.

Ett höghus planerat av Arvo
O Aalto, Barnhemsgatan 13.

Nedan: Trapphuset i samma byggnad.

Matti Visantis bostadshus vid Strandgatan 15B, 1932, trapphuset.

Inventeringsobjekten är sammanlagt 245. Objekten har satts in i ett inventeringsprogram, Kioski. De här uppgifterna kan alla få det av som har tillgång till Kioski-programmet. Användarrättigheter fås från ELY, (f.d. Västra Finlands Miljöcentral).

Arbetet har gjorts under ledning av regionmuseiforskare Kaj Höglund och byggnadsforskare Anne Majaneva-Virkola. Anne Majaneva-Virkola och Kaj Höglund har tillsammans med undertecknad värderat byggnaderna. En del av objekten har värderats i samband med tidigare inventeringar.

Vid den kulturhistoriska värderingen av byggnaderna bör man eftersträva objektivitet. Övriga faktors inverkan och betydelse, utöver de kulturhistoriska, kommer fram och vägs först genom planering och beslutsfattande. Hur objekten och områdena uppmärksammas är mera ett politiskt beslut. (Härö, s. 52)

MODERNI ARKKITEHTUURI

Moderniksi arkkitehtuuriksi luetaan 1930-luvun jälkeen syntynyttä arkkitehtuuria. Aikakauden alku oli klassismin ja uuden rakennustyylin, funktionalismin taitekohta. Aikajakson alkua voidaan myös kutsua jälleenrakennuskaudeksi, mikä viittaa sotien jälkeisiin aikoihin, jolloin uusien asuntojen tarve oli suuri ja syntyi tarve rakentaa yksinkertaisesti ja tehokkaasti.

Jo 1930-luvulla funktionalismi oli syrjäyttänyt klassismin suomalaisessa suunnittelussa. Modernismin leviämisen taustalla olivat ensimmäisen maailmansodan jälkeinen asutuspula, rakennustekniikan kehittyminen ja ennen muuta teollisuuden rationalisointi- ja standardisointikysymykset. Monumentaalisen loppupisteen suomalaiselle klassismille J. S. Sirén loi suunnittelemalla eduskuntatalon vuonna 1930.

Funktionalismi juontuu sanasta funktio joka tarkoittaa toimintaa tai tehtävää. Funktionalismin edustajat halusivat uudistaa arkkitehtuuria ja muotoilua. Funktionalismin keulakuvaksi nousi sveitsiläinen arkkitehti le Corbusier, Saksassa uuden suuntauksen keskus oli Bauhaus-koulu ja sen perustaja arkkitehti Walter Gropius. Bauhaus-koulun opetus käsitti kaikkia taiteen lajeja ja sen vaikutus ulottuu pitkälle meidänkin päiviemme eri taiteen aloille. Kaikki moderni oli myönteistä ja esimerkiksi vanhat talot voitiin huoletta purkaa. Sveitsiläinen le Corbusier painotti betonisen pilari-laatta-järjestelmän, tasakaton, nauhaikkunoita, vapaan julkisivun (mikä tarkoittaa, että ulkoseinät eivät ole kantavia vaan ne ”ripustettiin” betonirunkoon) ja rakennuksen nostamista pilareille.

Ensimmäiset funktionalistista tyyliä edustavat rakennukset Suomessa olivat Alvar Aallon Turun Sanomien toimitalo (1929), Paimion parantola (1933) ja Erik Bryggmanin suunnittelemat huvilat Ruissalossa 1933-35. (Standertskjöld, s 22-23)

Funktionalismin uusia virtauksia olivat mm teollisuusrakennuksien suunnittelussa tapahtuva muutos. Teollisuusrakennukset eivät enää olleet pelkkiä teollisuutta ympäröivää kuorta vaan rakennukset olivat arkkitehtonisia kokonaisuuksia. Puhtaampia, funktionalismia edustavia rakennuksia Vaasassa ovat Erkki Huttusen SOK:n liiketalo, Viljo Revellin Askon talo sekä Keskon toimitalo.

Kolmekymmentä- ja neljäkymmentäluvun Vaasassa syntyi useampia mielenkiintoisia ja merkittäviä rakennuksia, mm. Ingvald Sereniuksen suunnittelemat Keskuskoulu ja Kirjastotalo, Aulis E. Hämäläisen suunnittelema hotelli Central, J.S. Sirénin suunnittelemat rakennukset mm. Kansallis-Osake-Pankin talo ja Lassila & Tikanoja liiketalo, sekä Bertel Liljeqvistin suunnittelema Vaasan Säästöpankin talo.

Sotien jälkeiselle jälleenrakennuskaudelle luonteenomaista olivat suuri asuntojen rakentamistarve ja suunnitellun rakentamisen suuri kasvu. Muun muassa maaseudun yleisilme muuttui kun tyyppipiirustusten mukaan rakennetut rintamamiestalo nousivat ympäri Suomea. Myös kaupungeissa syntyi tyyppipiirustusten mukaisia asuinalueita. Jälleenrakennuskausi päättyi 1950-luvun puoliväliin. (Mentula, s. 33)

1950-lukua on pidetty kultakautena, jolloin suomalainen muotoilu ja arkkitehtuuri nousivat maailmanmaineeseen, maineikkain suomalaisista suunnittelijoista oli tähän aikaan Alvar Aalto. Vaasassa tämän kauden suunnittelijoita olivat mm. Alvar Aalto (Strömberg Oy:n omakotitalot ja tehdaskompleksi, Aaltopuisto), Viljo Revell, Keijo Petäjä ja Arvo O. Aalto.

1940-luvulla tehtiin perusta suomalaiselle aluesuunnittelulle ja ensimmäiset seutukaavat syntyivät. Viisikymmentäluvulla oli jo useampia arkkitehtejä, jotka keskittyivät yhteiskunta- ja aluesuunnitteluun. (Suhonen, s 10)

Vaasassa uudelleenkaavoituksen myötä luovuttiin perinteisestä kaupunkitilan jäsentelystä, rakennusten massoja irrotettiin katulinjasta ja pyrittiin avoimeen kaupunkitilaan. Vuonna 1967 valmistui arkkitehtitoimisto Erik Kråkströmin & Ahti Korhosen vuosikymmenen alusta alkaen valmisteltu yleiskaavan runkosuunnitelma (Mentula, s. 44).

Raportissa esitetyt kohteet ovat suurimmalta osin asuinkerrostaloja. Vielä 1960-luvulla kerrostaloja muurattiin jonkin verran tiilestä vaikkakin kerrostalorakentaminen oli kehittymässä tehokkaaksi betonirakentamiseksi 1960- ja 1970-luvuille tultaessa. Asuntotuotannossa painotettiin tehokkuutta, teollista sarjatuotantoa, esivalmistettuja rakennusosia ja standardointia. Rakennuksen runkona oli nk. kirjahyllyrunko, joka 1960-luvun puoleen väliin tehtiin paikalla rakentaen. Osaelementtirakenteinen kirjahyllyrunko oli 1960- 70-luvuilla asuinkerrostalojen yleisin runkoratkaisu. Kantavat väliseinät ja välipohja valettiin paikalla mutta julkisivut toteutettiin kokonaan tai osittain elementtirakenteisina. Yleisin ulkoseinärakenne oli betonisandwichelementti. Rakennuksien toteuttamistavoissa voidaan puhua osaelementti- ja täyselementtirakentamisesta. (Neuvonen, s.148- 152)

Julkisivuissa näkyi 1960-luvun alkuvuosina puhtaaksimuurattu tiili, rappaus ja julkisivulevyt, joista siirryttiin vähitellen betonielementtitekniikkaan. Monien arkkitehtien suunnittelussa nähdään nauhaikkunoilla ja sisäänvedetyillä parvekkeilla korostettua horisontaalista ilmettä. Aikaisemmissa elementtitaloissa käytettiin nauhaelementtejä, joihin liittyi paikalla tehdyt ikkunanauhat. 1960-luvulla yleistyivät ruutuelementtijulkisivut. (Neuvonen, s. 158)

MODERN ARKITEKTUR

Till den moderna arkitekturen räknas arkitektur som fötts efter år 1930. Under tidsperiodens början rådde en brytningsperiod mellan klassicismen och den nya funktionella stilen. Periodens början kan även kallas för återuppbyggnadsperioden, vilket syftar på tiden efter kriget då bostadsbehovet var stort och det blev nödvändigt att bygga enkelt och effektivt.

Redan på 1930-talet hade funktionalismen lyckats konkurrera ut klassicismen i den finländska planeringen. Bakgrunden till modernismens utbredning finns i bostadsbristen efter det första världskriget, byggnadsteknikens utveckling och framför allt industrins rationalisering och standardisering. Den monumentala slutpunkten för den finska klassicismen skapades av J S Sirén i och med Riksdagshusets tillblivelse år 1930.

Funktionalismen föddes ur ordet funktion, som betyder en verksamhet eller uppgift. Funktionalismens representanter ville förnya arkitekturen och formgivningen. Som funktionalismens galjonsfigur framstår den schweiziska arkitekten le Corbusier, i Tyskland var den nya riktningens centrum Bauhaus-skolan och dess grundare arkitekt Walter Gropius. I Bauhaus-skolans undervisning ingick alla konstarter och dess effekt kan skönjas även i våra dagars olika konstformer. Allt modernt var positivt och t.ex. gamla byggnader kunde man gärna riva. Schweizaren le Corbusier betonade pelar-plattasystemet, plantaket, bandfönster, en fri fasad (vilket innebär att ytterväggarna inte är bärande utan hängdes på en betongkonstruktion) och att byggnaden upphöjdes på pelare.

De första byggnaderna som representerar den funktionalistiska stilen i Finland var Turun Sanomats hus i Åbo (Alvar Aalto 1929). Pesar sanatorium (Alvar Aalto 1933) och de av Erik Bryggman planerade villorna i Ruissalo 1933-35. (Standertskjöld, s 22-23)

Till funktionalismens nya strömningar hörde bl.a. förändringar i industribyggnadernas planering. Industribyggnaderna var inte längre skal som omgav industrin utan byggnaderna var arkitektoniska helheter. De tydligaste representerarna för funktionalism i Vasa var Erkki Huttunens SOK:s affärshus, Viljo Revells Askos hus och Keskos affärshus.

På 30- och 40-talen i Vasa uppfördes även andra betydande och intressanta byggnader. Av dessa kan vi nämna Ingvald Serenius Keskuskoulu och Bibliotekshuset, Hotell Central, planerat av Aulis E. Hämäläinen, de av J.S. Sirén planerade byggnaderna, bl.a. Kansallisosakepankkis hus och Lassila & Tikanojas affärshus samt Vasa sparbanks hus, planerat av Bertel Liljeqvist.

Återuppbyggnadsperioden efter kriget kännetecknas av ett stort bostadsbehov och ökningen av planerat byggande. Bland annat landsbygdens utseende förändrades när frontmannahusen, som uppfördes enligt typritningar, uppstod överallt i vårt land. Även i städerna uppfördes bostadsområden, som uppfördes enligt typritningar. Återuppbyggnadsperioden räknas vara avslutad i mitten av 1950-talet. (Mentula, s. 33)

1950-talet ses som en guldålder då den finska formgivningen och arkitekturen fick världsvid berömmelse. Den mest anmärkningsvärda formgivaren och arkitekten var Alvar Aalto. I Vasa har bl.a. Alvar Aalto (Strömberg Oy:s egnahemshus och fabrikskomplex, Aaltoparken), Viljo Revell, Keijo Petäjä och Arvo O. Aalto verkat under den här perioden

På 1940-talet lades grunden för den finska områdesplaneringen och de första generalplanerna uppstod. På femtiotalet fanns redan flera arkitekter, som koncentrerade sig på samhälls- och områdesplanering. (Suhonen, s 10)

I samband med nyplaneringen av Vasa avstod man från den traditionella uppläggnings av stadsutrymmet, byggmassorna lösgjordes från gatulinjen och man ville uppnå ett öppnare stadsrum. År 1967 förfärdigades Erik Kråkströms & Ahti Korhonens strukturella plan för en ny generalplan som förberetts från 1960-talets början. (Mentula, s. 44)

Objekten som presenteras i rapporten är till största delen höghus. Ännu på 1960 murades en del höghus av tegel, men i början av 1960- och 70-talen började höghusbyggandet utvecklas till ett effektivt betongbyggande. I bostadsproduktionen betonades effektivitet, industriell serieproduktion, förtillverkade byggnadsdelar och standardisering. Byggnadens skelett utgjordes av en s.k. hyllkonstruktion, som fram till mitten av 1960-talet gjordes på stället. Hyllkonstruktionen av delelement var den vanligaste konstruktionslösningen av 1960- och 70-talens höghus. De bärande mellanväggarna och mellanplanerna gjöts på platsen, men fasaderna konstuerades helt eller delvis som element. Den allmännaste fasadkonstruktionen var betongsandwichelementet. I förverkligandet av byggnaderna kan man tala om partiellt elementbyggande och helelementbyggande. (Neuvonen, s.148- 152)

I fasaderna syntes i början av 1960-talet renmurad tegel, rappning och fasadskivor, som så småningom övergick i betongelementteknik. Många arkitekter använde fr.o.m. den här tiden bandfönster och indragna balkonger för att betona byggnadens horisontella uttryck. I de tidigare elementhusen användes bandelement, som förenades med fönsterband, tillverkade på platsen. På 1960-talet blev rutelementfasaderna allmänna. (Neuvonen, s. 158)

AIKAKAUDEN ARKKITEHDIT VAASASSA

Tässä yhteydessä esitettävät rakennukset on kaikki suunniteltu kyseisenä ajanjaksona eivätkä siis esitä suunnittelijoiden koko tuotantoa Vaasassa.

Aikakauden alku edustaa klassismin ja modernin arkkitehtuurin murrosaikaa, klassismin edustajia olivat mm kaupunginarkkitehtina 1916-32 toiminut *Carl Schoultz*.

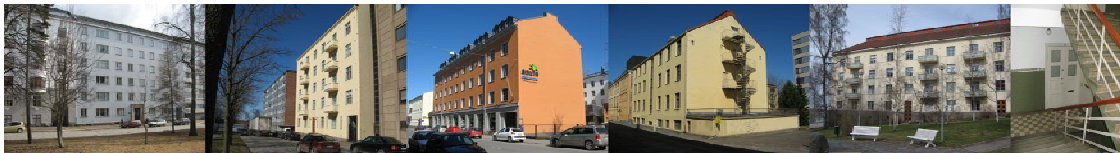
Schoultz suunnitteli vuonna 1930 Vaasan sähkön pääkonttorin. Rakennus on hyvin säilynyt ja suojeltu asemakaavassa.

Matti Visanti (ent. Björklund), oli taidegraafikko, kuvittaja ja arkkitehti. Hän opiskeli arkkitehtuuria Teknillisessä korkeakoulussa Helsingissä vuoteen 1914 ja samaan aikaan 1910 - 14 hän työskenteli Armas Lindgrenin arkkitehtitoimistossa. Pari vuotta myöhemmin hän perusti Vaasassa yhdessä parin toverinsa kanssa Björklund – Helenius – Myntti - nimisen arkkitehtitoimiston. Matti Visanti suunnitteli 1917 - 35 kymmeniä kartanotyyppisiä asuntoja lähinnä teollisuusjohtajille sekä lukuisia liiketaloja ja teollisuuslaitoksia. Oman erikoisen ryhmän muodostavat hänen piirtämänsä muistomerkit ja sankarihaudat, joista tunnetuimpia ovat Napuen taistelun muistomerkki Isossakyrössä ja Jaakko Ilkan muistomerkki Ilmajoella. Visanti kuitenkin katkaisi lupaavasti alkaneen arkkitehdinuransa 1930-luvun puolivälissä ja ryhtyi vapaaksi taiteilijaksi. (Suomen kansallisbiografia, 10, Trana-Österman, Helsinki 2007)

Visannin suunnittelemat rakennukset edustavat lähinnä 20-luvun klassismia.

Vaasassa ovat seuraavat Matti Visannin suunnittelemat rakennukset:

- As Oy Merilintu, Rantakatu 11, 1935
- As Oy Vaasanpuistikko 3A, Vaasanpuistikko 3, 1932
- Ent. Pohjalaisen painotalo, Pitkäkatu 37, 1929
- Ent. Talouskoulu, Kauppapuistikko 4, 1934

- As Oy Rantakatu 15B, Rantakatu 15B, 1932

Vaasassa 1930- ja 1940- luvuilla toimineita merkittävimpiä arkkitehtejä oli professori *J. S. Sirén*, joka oli suunnitellut maamme eduskuntatalon vuonna 1930. Vaasan keskustaan Sirén on suunnitellut kolme suurta rakennusta ja asuinkerrostalon Kauppapuistikolle, alla:

- Lassila & Tikanojan liikerakennus, Hovioikeudenpuistikko 19, 1937
- Suomen pankin talo, Kirkkopuistikko 22/Hovioikeudenpuistikko 7, 1949- 52
- KOP, Hovioikeudenpuistikko 13, 1939 -41, sekä
- As Oy Kotikeidas, Kauppapuistikko 3, 1949
-

Kaupunkikuvaan on näkyvästi vaikuttanut myös kaupunginarkkitehti *Ingvald Serenius*. Sereniuksen toimikausi kaupunginarkkitehtinä oli 1933-63. Sereniuksen merkittävimpiin vaasalaisiin rakennuksiin kuuluvat Malmöntalo ja kirjasto. Malmöntalo rakennettiin Malmön kaupungin ja Ruotsin Euroopanavun Malmön haaraosaston lahjoitusrahoilla. Rakennukseen Vaasa järjesti lastensuojelulaitoksen.

Sereniuksen suunnittelema rakennuksia Vaasassa ovat, alla:

- Malmöntalo, Vöyrinkatu/Järvikatu, 1950
- Ukkokoti, Raastuvankatu 34/Rauhankatu 11, 1934
- Vaasan kaupungin kirjasto (vanha osa), Kirjastokatu, 1935
- Keskuskoulu, Raastuvankatu 43/Korsholmanpuistikko 9, 1938
- Ent. Svenska teoretiska mejeriskolan, Vöyrinkatu 9, 1937
- Asuinkerrostalo, Vöyrinkatu 10/Kalastajankatu 9, 1950
- Vaasan kaupungin sosiaalikeskus (saunarakennus), Vöyrinkatu 46/Pitkänlahdenkatu 41, 1949

Kansainvälisesti tunnetuin vaasalaisarkkitehti on *Viljo Revell*. Revellin läpimurto tuli vuonna 1935 kun hän yhdessä Heimo Riihimäen ja Niilo Kokon kanssa suunnitteli Lasipalatsin Helsinkiin. Lasipalatsi oli ensimmäinen puhtaasti funktionalistinen rakennus Helsingissä. Kansainvälistä mainetta Revell sai Toronton kaupungintalon suunnittelusta.

Kotikaupunkinsa ulkonäköön Viljo Revell vaikutti suuresti mm Citykorttelin Rewell Centerin suunnittelun kautta.

Viljo Revellin Vaasaan suunnittelema rakennuksia ovat:

- Kesko Oy, Sepänkyläntie/Varastokatu, 1937
- Valkolinna, Pitkälahdenkatu 35, 1938, 1941
- Halli Oy, Vaasanpuistikko 18/Kauppuistikko, 1939
- Vaasanp 1, As Oy Juhonnurkka, 1955
- Vaasanpuistikko 6, As Oy Vaasanpuistikko 6, 1954
- Rantakatu 14, As Oy Rantakatu 14, 1952
- Rewell Center, Raastuvankatu 17-19, 1960-64 sekä
- Sato-kortteli: Malmönkatu 1-10, 1946-56, Asemakatu 50 (kilometritalo), 1954 ja Hietalahdenkatu 22-24 (peninkulmatalo), 1959-60, alla:

Keijo Petäjä, 1919-1988, arkkitehti, joka mm. on toiminut yhteistyössä Viljo Revellin kanssa. Petäjä kuuluu merkittävimpiin 1950-luvun arkkitehteihin.

Petäjän suunnittelema rakennuksia Vaasassa ovat:

- Koulukatu 36/Rauhankatu, As Oy Koulukatu 36, 1958
- Koulukatu 43, As Oy Koulukatu 43, 1958
- Rantakatu 9, Hovioikeudenpuistikko 1, As Oy Paratiisi, 1964
- Kauppuistikko 38, As Oy Kauppuistikko 38, 1963,
- Kirkkopuistikko 6/Museokatu 8, As Oy Kirkkopuistikko 6, 1954
- Raastuvankatu 47, As Oy Raastuvankatu 47, 1959
- Raastuvankatu 49, As Oy Raastuvankatu 49, 1963

Arvo O. Aalto, arkkitehti Arvo O. Aalto on suunnitellut useamman rakennuksen Vaasan. Aallolla oli arkkitehtitoimisto yhdessä Niilo Kokon kanssa vuodesta 1935. Niilo Kokon ja Aallon toimisto on mm. suunnitellut asuinkerrostalon Lastenkodinkadulla 14. Aalto on suunnitellut seuraavat rakennukset Vaasassa:

- Skoonenkatu 6, As Oy Skoonenkatu 6, 1954
- Skoonenkatu 4, As Oy Skoonenkatu 4, 1953
- Rantakatu 8, As Oy Rantakatu 8, 1956
- Hovioikeudenpuistikko 2, Kiinteistö Oy Hovioikeudenpuistikko 2, 1953
- Kauppapuistikko 27/Kasarminkatu 14, As Oy Kasarminkatu 14, 1958
- Kirkkopuistikko 31, As Oy Kirkkopuistikko 31, 1958 ja 1959
- Raastuvankatu 20, Bostads ab Rådhusgatan 20, 1960
- Lastenodinkatu 13, As Oy Lastenodinkatu 13, 1952
- Raastuvankatu 38, As Oy Raastuvankatu 38, 1955
- Lastenodinkatu 14, As Oy Lastenodinkatu 14, Kokko & Aalto 1949
- Hietalahdenkatu 35, As Oy Aarnotalo, 1958
- Hietalahdenkatu 29, As Oy Hietalahdenkatu 29, 1958

Kaj Englund (1905 – 1976) valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta 1931 ja perusti oman toimiston vuonna 1944. Toimisto keskittyi erityisesti asuntosuunnitteluun. Kaj Englund piirsi sekä pientaloja että asuinkerrostaloja ja edisti asumiskulttuuria myös muussa toiminnassaan. Kaj Englund suunnitteli asuinkerrostaloja Helsingin lähiöihin - sekä muualle Suomeen erityisesti Vaasaan ja Pietarsaareen (<http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=783499>)

”Kaj Englundin ura ajoittuu kauteen, jolloin asuntoarkkitehtuurissa tapahtui merkittävää kehitystä. 1930-luvulla hän pyrki muiden nuorten kollegoittensa tavoin ratkaisemaan pienasuntoon liittyviä kysymyksiä ja rationalisoimaan asuntotuotantoa. Sodan jälkeen näitä ideoita pääsi toteuttamaan käytännössä, kun maata jälleenrakennettiin. Näihin toimiin liittyi Englundin toiminta Suomen Arkkitehtiliiton Standardisoimislaitoksen johtajana 1945-50.”. (<http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=783499>)

Kaj Englundin Vaasassa suunnittelemissa rakennuksissa ovat:

- Raastuvankatu 10, As Oy Raastuvankatu 10, 1966
- Ansaankatu 5, As Oy Ansaankatu 5, 1959
- Ansaankatu 7-11, Fastighets Ab Ansasgatan 7-9-11, 1963-65

- Kirkkopuistikko 30, As Oy Kirkkopuistikko 30, 1960
- Rauhankatu 8, As Oy Rauhankatu 8, 1957
- Kauppapuistikko 46, As Oy Kauppapuistikko 46, 1955
- Kauppapuistikko 37, As Oy Kauppapuistikko 37, 1959
- As Oy Pitkäkatu 63- 65, Pitkäkatu 63-65, 1964
- Raastuvankatu 37, As Oy Raastuvankatu 37, 1961
- Koulukatu 52, As Oy Koulukatu 52, 1962

Osmo Sipari valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta 1951 jonka jälkeen hän perusti oman arkkitehtitoimiston. Osmo Sipari on etenkin tunnettu koulusuunnittelijana. Hän on mm. suunnitellut Viljo Revellin kanssa Meilahden kansakoulun ja Kirkonkylän-Hyrylän kansakoulun. Siparin arkkitehtuurissa betoni näytetään yleensä sellaisena kuin se on. <http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=957170>

Vaasan Osmo Sipari on suunnitellut seuraavat rakennukset:

- Pitkäkatu 50/Ajurinkatu, Kiinteistö Oy Pitkäkatu 50, 1956
- Vuorikatu 11, Vöyrinkaupungin koulu a-osa, 1961
- Ravikatu 9, Hietalahden koulu, 1957
- Myllykatu 2, Vöyrinkaupungin koulu b-osa, 1964
- Asemakatu 26/Kasarminkatu 28, As Oy Asemakatu 26, 1961

Vaasan kaupungin asemakaava-arkkitehtina toiminut arkkitehti *Gösta Bergman* on mm. suunnitellut Vetokannaksen kirkon ja useampia asuinkerrostaloja Vaasan keskustaan.

Koulukadulle Sulo Kalliokoski on suunnitellut monia asuinkerrostaloja sekä Koulukatu 10:ssä sijaitsevan omakotitalon.

Muita suunnittelijoita ovat olleet mm. Elma ja Erik Lindroos, Iikka Martas, arkkitehtitoimisto Annikki Nurminen y.m.

ARKITEKTER SOM VERKAT UNDER TIDSPERIODEN I VASA

De byggnader som presenteras här har alla planerats under ifrågavarande period och representerar alltså inte nödvändigtvis planerarens hela produktion i Vasa.

Periodens början representerar en brytningstid mellan klassicismen och den moderna arkitekturen. Företrädare för klassicismen var bl.a. *Carl Schoultz*, som verkade som stadsarkitekt 1916-32, Schoultz planerade år 1930 en kontorsbyggnad för Vasa elektriska.

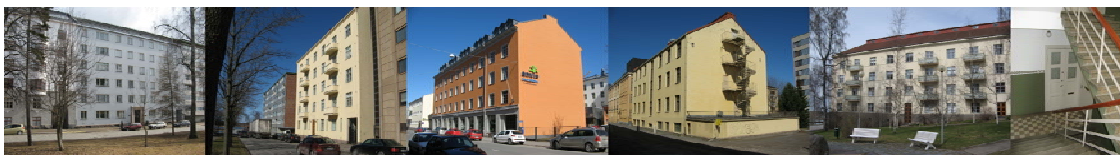
Byggnaden är välbevarad och skyddad i stadsplanen.

Matti Visanti (f.d. Björklund), var konstgrafiker, illustratör och arkitekt. Han studerade arkitektur i Tekniska högskolani i Helsingfors fram till år 1914 och under samma tid 1910 – 14, arbetade han också i Armas Lindgrens arkitektbyrå. Ett par år senare grundade han en arkitektbyrå i Vasa tillsammans med två vänner. Byrån gick under namnet Björklund – Helenius – Myntti. Matti Visanti planerade under åren 1917-35 ett tiotal herrgårdslignande bostäder, närmast åt industridirektörer, samt ett stort antal affärshus och industribyggnader. En särskild specialgrupp bildar de av honom planerade minnesmärkena och hjältegravarna, de mest kända är minnesmärket över striden vid Napue i Storkyro och Jaakko Ilkkas minnesmärkke i Ilmajoki. Visanti avbröt sin lovande arkitektkarriär i mitten av 1930-talet och valde att bli en fri konstnär. (Suomen kansallisbiografia, 10, Trana-Österman, Helsinki 2007)

De av Visanti planerade byggnaderna representerar närmast 20-tals klassicism.

I Vasa finns följande byggnader planerade av Matti Visanti:

- As Oy Merilintu, Strandg. 11, 1935
- As Oy Vaasanpuistikko 3A, Vasaesplanaden 3, 1932
- F.d. Pohjalainens tryckeri, Stora långgatan 37, 1929
- F.d. Hushållsskolan, Handelsplanaden 4, 1934
- As Oy Rantakatu 15B, Strandgatan 15B, 1932

Bland de mest anmärkningsvärda arkitekterna, som verkade i Vasa på 1930- och 1940-talen räknas professor *J. S. Sirén*, som hade planerat vårt lands riksdagshus år 1930. I centrum av Vasa finns tre stora byggnader planerade av Sirén och dessutom ett bostadshus på Handelsplanaden, se nedan::

- Lassila & Tikanojas affärshus, Hovrättsplanaden 19, 1937
- Finlands banks hus, Kyrkoeshplanaden 22/Hovrättsplanaden 7, 1949 - 52
- KOP, Hovrättsplanaden 13, 1939 - 41, samt
- As Oy Kotikeidas, Handelsplanaden 3, 1949
-

Stadsbilden har på ett tydligt sätt påverkats av stadsarkitekt *Ingvald Serenius*. Serenius arbetade som stadsarkitekt 1933–1963. Till de mest anmärkningsvärda byggnaderna, som Serenius planerat för Vasa, hör Malmöhuset och biblioteket. Malmöhuset uppfördes med gåvomedel från staden Malmö och Sveriges Europahjälp. I byggnaden organiserades stadens barnskydd.

Byggnader planerade av Serenius är:

- Malmöhuset, Vörågatan/Träskgatan, 1950
- Gubbehmet, Rådhusgatan 34/Fredsgatan 11, 1934
- Vasa stads bibliotek (gamla delen), Biblioteksgatan 13, 1935
- Keskuskoulu, Rådhusgatan 43/Korsholmsplanaden 9, 1938
- F.d. Svenska teoretiska mejeriskolan, Vörågatan 9, 1937
- Våningshus, Vörågatan 10/Fiskaregatan 9, 1950
- Vasa stads socialbyrå (bastuhuset), Vörågatan 46/Långviksgatan 41, 1949

Den internationellt mest kända vasaarkitekten är *Viljo Revell*. Revell fick sitt genombrott år 1935 när han planerade Glaspalatset i Helsingfors tillsammans med Heimo Riihimäki och Niilo Kokko. Glaspalatset var den första rent funktionalistiska byggnaden i Helsingfors. Internationell berömmelse fick Revell genom planeringen av stadshuset i Toronto.

Viljo Revell har storligen påverkat sin hemstads utseende genom planeringen av bl.a Citykvarteret Rewell Center.

Byggnader i Vasa, planerade av Viljo Revell är:

- Kesko Oy, Smedsbyvägen/Magasinsgatan, 1937
- Valkolinna, Långviksgatan 35, 1938, 1941
- Halli Oy, Vasaesplanaden 18/Handelsesplanaden, 1939
- Vasaesplanaden 1, As Oy Juhonnurkka, 1955
- Vasanesplanaden 6, As Oy Vaasanpuistikko 6, 1954
- Strandgatan 14, As Oy Rantakatu 14, 1952
- Rewell Center, Rådhusgatan 17-19, 1960-64 samt
- Sato-kvarteret: Malmögatan 1-10, 1946-56, Stationsgatan 50 (kilometerhuset, 1954 och Sandviksgatan 22-24 (milhuset), 1959-60, se nedan:

Keijo Petäjä, 1919-1988, är en arkitekt, som bl.a. verkat i samarbete med Viljo Revell. Petäjä hör till de viktigaste 1950-talsarkitekterna.

De av Keijo Petäjä planerade byggnaderna i Vasa är:

- Skolhusgatan 36/Fredsgatan, As Oy Koulukatu 36, 1958
- Skolhusgatan 43, As Oy Koulukatu 43, 1958
- Strandgatan 9, Hovrättsesplanaden 1, As Oy Paratiisi, 1964
- Handelsplanaden 38, As Oy Kauppapuistikko 38, 1963,
- Kyrkoesplanaden 6/Museigatan 8, As Oy Kirkkopuistikko 6, 1954
- Rådhusgatan 47, As Oy Raastuvankatu 47, 1959
- Rådhusgatan 49, As Oy Raastuvankatu 49, 1963

Arvo O. Aalto, arkitekt Arvo O. Aalto har planerat ett flertal byggnader i Vasa. Aalto hade en arkitektbyrå tillsammans med Niilo Kokko fr.o.m. år 1935. Arkitektbyrån Kokko & Aalto har bl.a. planerat en höghusbyggnad vid Barnhemsgatan 14. Arvo O. Aalto har

planerat följande byggnader i Vasa:

- Skånegatan 6, As Oy Skoonenkatu 6, 1954
- Skånegatan 4, As Oy Skoonenkatu 4, 1953
- Strandgatan 8, As Oy Rantakatu 8, 1956
- Hovrättsplanaden 2, Kiinteistö Oy Hovioikeudenpuistikko 2, 1953
- Handelsplanaden 27/Kaserngatan 14, As Oy Kasarminkatu 14, 1958
- Kyrkoessplanaden 31, As Oy Kirkkopuistikko 31, 1958 ja 1959
- Rådhusgatan 20, Bostads ab Rådhusgatan 20, 1960
- Barnhemsgatan 13, As Oy Lastenodinkatu 13, 1952
- Rådhusgatan 38, As Oy Raastuvankatu 38, 1955
- Barnhemsgatan 14, As Oy Lastenodinkatu 14, Kokko & Aalto 1949
- Sandviksgatan 35, As Oy Aarnotalo, 1958
- Sandviksgatan 29, As Oy Hietalahdenkatu 29, 1958

Kaj Englund (1905 – 1976) blev färdig som arkitekt från Tekniska högskolan år 1931 och grundade en egen byrå år 1944. Byrån koncentrerade sig särskilt på bostadsplanering. Kaj Englund ritade både egnahemshus och höghus och utvecklade boendekulturen även genom annan verksamhet. Kaj Englund planerade höghus till Helsingfors förorter – samt till övriga Finland, särskilt till Vasa och Jakobstad.

(<http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=783499>)

Kaj Englunds karriär koncentrerar sig till en tid då bostadsarkitekturen genomgick en betydande utveckling. På 1930-talet försökte han och hans unga kolleger lösa frågor i anslutning till lägenhetsboendet och bostadsproduktionens rationalisering. Efter kriget kunde man realisera idéerna eftersom landet skulle återuppbyggas. Bl.a. dessa faktorer kunde Kaj Englund ägna sig åt som direktör för Finlands Arkitektförbunds Standardiseringsverk 1945-50. (<http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=783499>)

Byggnader i Vasa som Kaj Englund planerat är:

- Rådhusgatan 10, As Oy Raastuvankatu 10, 1966
- Ansasgatan 5, As Oy Ansaankatu 5, 1959
- Ansasgatan 7-11, Fastighets Ab Ansasgatan 7-9-11, 1963-65
- Kyrkoeshplanaden 30, As Oy Kirkkokuistikko 30, 1960
- Fredsgatan 8, As Oy Rauhankatu 8, 1957
- Handelsplanaden 46, As Oy Kauppakuistikko 46, 1955
- Handelsplanaden 37, As Oy Kauppakuistikko 37, 1959
- Storalånggatan 63-65, As Oy Pitkäkatu 63-65, 1964
- Rådhusgatan 37, As Oy Raastuvankatu 37, 1961
- Skolhusgatan 52, As Oy Koulukatu 52, 1962

Osmo Sipari blev klar som arkitekt från den Tekniska högskolan 1951. Härefter grundade han en egen arkitektbyrå. Osmo Sipari är särskilt känd som skolplanerare. Han har bl.a. planerat Mejlans folkskola och Kirkonkylä-Hyrylä folkskola tillsammans med Viljo Revell. I Siparis arkitektur får betongen framträda i sin renaste form.

<http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=957170>

I Vasa har Osmo Sipari planerat följande byggnader:

- Storalånggatan 50/Formansgatan, Kiinteistö Oy Pitkäkatu 50, 1956
- Berggatan 11, Vöyrinkaupungin koulu a-osa, 1961
- Travgatan 9, Hietalahden koulu, 1957
- Kvarngatan 2, Vöyrinkaupungin koulu b-osa, 1964
- Stationsgatan 26/Kaserngatan 28, As Oy Asemakatu 26, 1961

Gösta Bergman som fungerat som stadsplanearkitekt i Vasa har bl.a. planerat Dragnäsbackens kyrka och ett flertal höghusbyggnader i Vasa centrum.

På Skolhusgatan finns ett flertal höghus planerade av Sulo Kalliokoski samt ett egnahemshus vid Skolhusgatan 10.

Andra planerare är bl.a. Elma ja Erik Lindroos, Iikka Martas, arkitektbyrå Annikki Nurminen m.fl.

RAKENNUKSET

Inventoidun Vaasan modernin arkkitehtuurin seasta voimme tunnistaa erilaisia rakennustyyppejä.

Muun muassa
Koulukadulta
löytyvät
rationaalista
virtaviivaista
arkkitehtuuria
edustavia
rakennuksia.
Näitä rakennuksia
tunnistaa
nauhaikkunoista
ja
sisäänvedetyistä
parvekkeista.

Toista rakennustyyppiä edustavat Kauppapuitikolla sijaitsevat As Oy Sandviksbackenin torni- tai pistetalot, jotka muodostavat merkittävän maamerkin Vaasaan tultaessa moottoritietä ja Kauppapuistikkoa pitkin. Näitä rakennuksia on suunnitellut Vaasan silloinen asemakaava-arkkitehti Niilo Kostiainen.

Vaasassa uudelleenkaavoituksen myötä luovuttiin perinteisestä kaupunkitilan jäsentelystä, rakennusten massoja irrotettiin katulinjasta ja pyrittiin avoimeen kaupunkitilaan. Tämän suuntauksen rakentamista voi nähdä Kauppapuistikolla ja Raastuvankadulla.

Rakennustyyppi, jossa on yhdistetty asuinkerrostalo ja liikeosa, esiintyy mm. Kauppapuistikolla ja Raastuvankadulla.

Raastuvankadun rakennukset ovat tornitaloja ja liikeosat kaksikerroksisia. Yllä olevan kulmarakennuksen on suunnitellut arkkitehtitoimisto Elma ja Erik Lindroos.

Oman lukunsa muodostavat Viljo Revellin suunnittelema Sato-kortteli Hietalahdessa, tähän kortteliin kuuluvat Revellin suunnittelemat pistetalot Malmönkadulla, ”lättähattutalot”, kilometritalo sekä peninkulmatalo.

Toinen merkittävä rakennuskokonaisuus Vaasassa on Revellin suunnittelema keskuskortteli Rewell Center, joka muodostaa kaupungissa ainutlaatuisen kokonaisuuden.

”Betonibrutalismia” edustavat Fleming & Kahrin suunnittelema asuinkerrostalo Koulukadulla 3-5, sekä Aarno Ruusuvuoren suunnittelema Huutoniemen kirkko. As Oy Antellinpuiston Rakennukselle on tunnusomaista pohjoispuolella olevat luhtikäytävät.

Huutoniemen
kirkko.

BYGGNADERNA

Bland Vasas inventerade moderna arkitektur kan vi identifiera olika byggnadstyper.

T.ex.på

Skolhusgatan kan
vi se exempel på
modern rationell
strömlinjeformad
arkitektur.

Byggnaderna
kännetecknas av
bandfönster och
indragna
balkonger som
ger dem dess
särskilda
utseende.

En annan byggnadstyp är tornhuset. Ett prov på dessa är Bostads Ab Sandviksbackens torn- eller punkthus på Handelsplanaden. Dessa bildar ett markant landmärke när man kommer in till Vasa via motorvägen och Handelsplanaden. Byggnaderna planerades av den dåvarande stadsplanearkitekten Niilo Kostiainen.

I samband med nyplaneringen av Vasa frångicks den traditionella strukturen av stadsrummet. Byggnadsmassorna lösgjordes från gatuplanen och man strävade till ett öppnare stadsutrymme. Den här typen av byggande förekommer på Handelsplanaden och Rådhusgatan.

En byggnadstyp, där man kombinerat våningshuset med en affärsdel, finns längs Handelsplanaden och Rådhusgatan.

Byggnaderna vid Rådhusgatan är tornhus och affärsdelen är uppförd i två våningar. Hörnbyggnaden nere är planerad av arkitektbyrå Elma och Erik Lindroos.

Ett kapitel för sig bildar Satokvarteret i Sandviken, planerat av Viljo Revell. I kvarteret ingår punkthusen, "lätthattutalot" på Malmögatan, Kilometerhuset och Milhuset.

Ett annat betydande byggnadskomplex i Vasa är centrumkvarteret Rewell Center, som bildar en för staden unik helhet. Planerare var återigen Viljo Revell.

”Betongbrutalismen” representeras i Vasa av ett bostadshus vid Skolhusgatan 3-5, som planerats av arkitekterna Fleming & Kahri och av Roparnäs kyrka, planerad av Aarno Ruusuvaori. Kännetecknande för bostadshuset Bostads Ab Antellinpuisto är loftgångarna på byggnadens nordsida..

Roparnäs kyrka.

KOhteET - OBJEKTEN

Kaikki kohdetiedot on viety Kioski-inventointiohjelmaan. Tässä yhteydessä ei ole mahdollista esittää yksityiskohtaisempia tietoja. Kaikkia kohteita ei ole ollut tarvetta arvottaa ja niiden yhteydessä ei esitetä arvoja. Kohteet 1-28 sisältyvät myös Hietalahden inventointiin. Suojeluehdotuksia ei ole esitetty.

Alla uppgifter om objekten har införts i Kioski-programmet. I dethär sammanhanget finns ej utrymme att presentera objekten mera utförligt. Det har ej funnits behov att värdera alla objekt och i samband med dem framförs inga värderingar. Objekten 1-28 ingår också i Sandviksinventeringen. Skyddsrekommendationer har inte framförts.

1. . Ansaankatu 3, kerrostalo - Ansasgatan 3, våningshuset

Suunn. rakennustoimisto Ehns 1958. Ei tarvetta arvottaa.

2. Ansaankatu 3, liikerakennus - Ansasgatan 3, affärsfastigheten

suunn. H Hakola 1957. Ei tarvetta arvottaa.

3. Ansaankatu 5 - Ansasgatan 5

suunn. arkkitehti Kaj Englund 1959. Ei tarvetta arvottaa.

4. Ansaankatu 7 – Ansasgatan 7.

Arkkitehti Kaj Englund 1963.

5. Ansaankatu 9 - Ansasgatan 9

Arkkitehti Kaj Englund 1963.

6. Ansaankatu 11- Ansasgatan 11

Arkkitehti Kaj Englund 1963.

7. Asemakatu 50 - Stationsgatan 50

Arkkitehti Viljo Revell 1954. Kohde on rakennushistoriallisesti arvokas. Kuva Pictometry.

8. Hietalahdenkatu 22 - Sandviksgatan 22. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti

arvokas. Arkkitehti Viljo Revell 1958.

9. Hietalahdenkatu 24 - Sandviksgatan 24. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti

arvokas. Arkkitehti Viljo Revell 1958.

10. Hietalahdenkatu 22-24, liikerak. - Sandviksgatan 22-24, affärsfast. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Viljo Revell 1961.

11. Malmönkatu 1 a - Malmögatan 1 a.

Rakennus on rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja maisemallisesti arvokas. Arkkitehti Viljo Revell 1951-52.

12. Malmönkatu 1 b - Malmögatan 1 b. Rakennus on rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Viljo Revell 1952.

13. Malmönkatu 2 - Malmögatan 2. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Viljo Revell 1953.

14. Malmönkatu 3 - Malmögatan 3.

Arkkitehti Viljo Revell 1949.

Rakennus on rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja maisemallisesti arvokas.

15. Malmönkatu 4 - Malmögatan 4.

Arkkitehti Viljo Revell 1954.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

16. Malmönkatu 5 - Malmögatan 5.

Arkkitehti Viljo Revell 1945.

Rakennus on rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja maisemallisesti arvokas.

17. Malmönkatu 6 - Malmögatan 6.

Arkkitehti Viljo Revell 1953.

Rakennus on rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja maisemallisesti arvokas.

18. Malmönkatu 7 - Malmögatan 7.

Arkkitehti Viljo Revell 1944.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

19. Malmönkatu 8 - Malmögatan 8.

Arkkitehti Viljo Revell 1956.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

20. Malmönkatu 10 - Malmögatan 10.

Arkkitehti Viljo Revell 1956.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

21. Ravikatu 9 - Travgatan 9, Hietalahden Koulu

Arkkitehti Osmo Sipari 1957.

Kohde on rakennushistoriallisesti arvokas.

22. Ruutikellarintie 2 - Krutkällarvägen 2, Kauppaoppilaitos

Arkkitehtitoimisto Elma ja

Erik Lindroos. 1964.

23. Skoonenkatu 2 A-B - Skånegatan 2 A-B

Arkkitehti Niilo Kostiainen 1953. Rakennukset ovat rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita.

24. Skoonenkatu 2 C-D- Skånegatan 2 C-D. Rakennukset ovat rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita.

Arkkitehti Niilo Kostiainen 1953.

25. Skoonenkatu 4 - Skånegatan 4

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1953. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

26. 170. Skoonenkatu 6 - Skånegatan 6

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1954. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

27. Skoonenkatu 12 - Skånegatan 12. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Eero Lauri 1955.

28. Skoonenkatu 14 - Skånegatan 14. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Eero Lauri 1955-56.

29. Ajurinkatu 16/Asemakatu 22 - Församlingshus för Finlands svenska adventskyrka

on rakennushistoriallisesti arvokas.

Arkkitehti Eugen Nordman 1956. Rakennus

30. Asemakatu 26/Kasarminkatu 28 - As oy Asemakatu 26

rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Osmo Sipari.1961. Rakennus on

31. Asemakatu 28/Kirvesmiehenkatu - Samfundet folkhälsan

rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Suunn. Rak.m. H Hakola 1954. Rakennus on

32. Asemakatu 41/Lastenodinkatu - As oy Vaasan Asemakatu 41

suunn. Rak.m. Evert Levlin 1941. Rakennuksella on ympäristöarvoa.

33. Asemakatu 43/Lastenodinkatu 2 - As oy Asemakatu 43

Suunn. G A Lindfors 1945. Rakennus paloi 15.1.2009. Kuva Pictometry.

34. Asemakatu 44/Lastenodinkatu - As oy Vaasan Asemakatu 44

Suunn. Charles Stenbacka 1941. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

35. Asemakatu 45/Hietalahdenkatu 33 – Asuinkerrostalo

Suunn. E Lantz 1951. Rakennuksella on ympäristö-arvoa.

36. Asemakatu 46/Lastenodinkatu 16 – Asuinkerrostalo

suunn. Charles Stenbacka 1941. Rakennuksella on ympäristöarvoa. Ulkorakennus tontin kulmassa on suojeltu sr-5 merkinnällä.

37. Asemakatu 48/Hietalahdenkatu - As oy Vaasan Asemakatu 48

suunn. Rkm J V Pihlajamaa 1945. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

38. Hietalahdenkatu 29 - As oy Hietalahdenkatu 29

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1958. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas, se on suojeltu kaavassa sr-3 merkinnällä.

39. Hietalahdenkatu 3/Koulukatu 70 - Bostads ab Sandviksgatan 3

Suunn. Usko Ahti 1966.

40. Hietalahdenkatu 35 - As oy Aarnotalo

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1958. Rakennus

on kaavassa suojeltu sr-4 merkinnällä.

41. Hietalahdenkatu 37 - As oy Hietalahdenkatu 37
Suunn. Arkkitehti A Lehtinen 1950.

42. Hietalahdenkatu 39/Klemetinkatu 42 - As oy Hietalahdenkatu 39

Arkkitehti Niilo Kostiainen 1953. Rakennus on kaavalla suojeltu sr-4 merkinnällä.

43. Hietalahdenkatu 8 - Vaasan uimahalli

Arkkitehti Olli ja Eija Saijonmaa 1961 ja Kari Kyyhkynen 1983. Uimahallin alkuperäinen osa on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

44. Hietasaarenkatu 12/Kauppapuistikko 8 - As oy Kauppapuistikko 8

Suunn. Olli Vaahtera 1962.

45. Hietasaarenkatu 24/Rosteninkatu 4 - Kiinteistö oy Rosteninkatu 4
suunn. Pauli Saravirta 1954. Rakennuksella on ympäristöarvoa. Kuva Pictometry.

46. Hietasaarenkatu 6 - Pohjanmaan talo, Österbottens hus

Otto Ivars, 1930-31, Karl Erik Ivars
1958, 1973 Hannu Valkama. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

47. Hovioikeudenpuistikko 13/Hartmaninkuja - Kansallis-Osake-Pankin talo

Arkkitehti J. S. Sirén 1939-41.

Rakennus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas.

48. Hovioikeudenpuistikko 19/Pitkätie - Ent. Lassila & Tikanojan liikerakennus

Arkkitehti J. S.

Sirén 1937. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

49. Hovioikeudenpuistikko 2/Rantakatu 10 - Kiinteistö oy Hovioikeudenpuistikko 2

Arkkitehti Arvo O. Aalto

1953. Rakennuksella on ympäristöarvoa.

50. Hovioikeudenpuistikko 20/Asemakatu 4 - As oy Hovioikeudenpuistikko 20

Mm. Arkkitehti R. Gustafsson 1939. Rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

51. Hovioikeudenpuistikko 21/Pitkäkatu 39 - Hotell Central

Arkkitehti A.E.

Hämeenlinna 1941. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

52. Hovioikeudenpuistikko 23/Asemakatu 2 – Postitalo

suunn. Keski-Suomen ja Vaasan piirirakennustoimisto, 1952. Rakennuksella on historiallista arvoa ja ympäristöarvoa. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-3-merkinnällä.

53. Hovioikeudenpuistikko 3A - As oy Hovioikeudenpuistikko 3 A

54. Hovioikeudenpuistikko 3B - As oy Hovioikeudenpuistikko 3 B

Arkkitehti Niilo

Kostiainen 1960.

55. Hovioikeudenpuistikko 7/Kirkkopuistikko 22 - Ent. Suomen pankin talo

Arkkitehti J. S. Sirén

1949-52. Sirénin suunnittelema ent. Suomen pankin talo on kaavassa merkitty sr-4 merkinnällä.

56. Huutoniemen kirkko

Arkkitehti Aarno Ruusuvuori

1964. Rakennus kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin (RKY). Rakennus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas.

57. Kasarminkatu 11 - As oy Kasarminkatu 11

Suunn. A Lepistö 1936-37. Rakennus on

rakennushistoriallisesti arvokas.

58. Kasarminkatu 21 - As oy Kasarminkatu 21. Kuva Pictometry.

Arkkitehti O Söderlund 1931.

Rakennukset ovat rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita. Rakennukset ovat suojeltuja kaavassa sr-3 merkinnällä.

59. Kasarminkatu 31/Asemakatu 24 – Siionkirkko

Arkkitehtitoimisto Savolainen & Torvikoski 1960. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

60. Kauppapuistikko 10 - Bostads ab Handelsplanaden 10

Suunn. Karl Erik Ivars 1963.

61. Kauppapuistikko 16 - Bostads ab Bondegården

Arkkitehti Kurt Simberg 1962. Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa aikakautensa tyypillisen rakentamistavan edustajana.

62. Kauppapuistikko 18/Rauhankatu 15 - As oy Kauppapuistikko 18 (entinen Iristalo)
 Arkkitehti K J Ahlskog 1941. Rakennus on maisemallisesti arvokas.

63. Kauppapuistikko 20 - as oy Kauppapuistikko 20

Arkkitehtitoimisto Kari Kyyhkynen.1976.
 Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa ja maisemallista arvoa.

64. Kauppapuistikko 24/Kasarminkatu 15 - Bostads ab Handelsplanaden 24

Suunn. Arkkitehti Erik Lindroos 1963. Rakennuksella on ympäristöarvoa.

65. Kauppapuistikko 26/Kasarminkatu 12 - as oy Vaasan Kasarmikatu 12 A

Suunn. Vaasan rakennussuunnittelu 1972.

66. Kauppapuistikko 27/Kasarminkatu 14 - As oy Kasarminkatu 14

Arkkitehti Arvo O Aalto 1958.

Rakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

67. Kauppapuistikko 28 - As oy Vaasan kauppapuistikko 28

Suunn. Wegelius & Kiili 1978.

68. Kauppapuistikko 29 - As oy Kauppapuistikko 29

Arkkitehti O Söderlund 1938. Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa ja ympäristöarvoa.

69. Kauppapuistikko 3 - As oy Kotikeidas

J.S.Sirén 1949. Kohteella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

Arkkitehti

70. Kauppapuistikko 30 - as oy Kauppapuistikko 30

Suunn Gösta Bergman 1966.

71. Kauppapuistikko 32/Korsholmanpuistikko 11

Suunn. Karl Erik Ivars 1969.

72. Kauppapuistikko 34/Korsholmanpuistikko 12 - As oy Kauppapuistikko 34

Arkkitehti E Niemelä 1963.

73. Kauppapuistikko 35/Korsholmanpuistikko 14 - As oy Korsholm ab

Suunn. Arkkitehti L K Aarnio 1952.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-3.

74. Kauppapuistikko 36 - As oy Kauppapuistikko 36

75. Kauppapuistikko 37/Kellosepäncatu 1 - As oy Kauppapuistikko 37

Suunn. Arkkitehti Kaj Englund 1959.

Rakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa. Rakennus on kaavassa suojeltu sr-4 merkinnällä.

76. Kauppapuistikko 38 - Bostads ab Handelsplanaden 38

Arkkitehti Keijo Petäjä 1963. Rakennuksella on maisema-arvoa.

77. Kauppapuistikko 39/Kellosepäncatu 2 - As oy Kauppapuistikko 39

Arkkitehti Gösta Bergman. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

78. Kauppapuistikko 4 - as oy Vaasan Liesitalo

Suunn. Arkkitehtitoimisto Hakala-Schultz-Perttula-Slotte 1973.

79. Kauppapuistikko 4 - Ent. Talouskoulu

Arkkitehti Matti Visanti 1934. Kohteella on rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa.

80. Kauppapuistikko 40/Tiilitehtaankatu 11 - As oy Kauppapuistikko 40

Suunn. Olli Vaahtera 1963. Liikeosalla on maisemallista arvoa.

81. Kauppapuistikko 43-45 - As oy Vaasan Kauppapuistikko 43-45

Suunn. Eeli Marttunen 1980.

82. Kauppapuistikko 44 - As oy Kauppapuistikko 44

suunn. Eeli Marttunen 1966. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

83. Kauppapuistikko 46 - As oy Kauppapuistikko 46

Arkkittehti Kaj Englund 1955.

84. Kauppapuistikko 48 - Kiinteistö oy Sandviksbacken

Kostiainen 1959. Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

85. Kauppapuistikko 6/Hietasaarenkatu 15 - as oy Vaasan Kauppapuistikko 6

Suunn. Sulo Kalliokoski 1963. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

86. Kellosepänpätkatu 23/Klemetinkatu 28 - As oy Vaasan Kellosepänpätkatu 23

Suunn. Rkm Erik Nyback 1956. Rakennuksella on ympäristöarvoa. Rakennus on kaavassa suojeltu sr-4 merkinnällä.

87. Kirjastokatu 13 - Vaasan kaupungin kirjasto

Arkkittehti I Serenius. 1935, Arkkittehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki 2001. Rakennus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

88. Kirkkopuistikko 10 - Asunto oy Kirkkopuistikko 10

Arkkitehti Erik Lindroos 1965. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

89. Kirkkopuistikko 10/Kirjastonkatu 7 – Rukoushuone

Arkkitehti Art. Ortela 1930. Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas.

90. Kirkkopuistikko 17-19 - Kiinteistö oy Egen Härd

Arkkitehti Bertel Saarnio 1962. Kohteella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

91. Kirkkopuistikko 18/Hietasaarenkatu - Bostads ab Kyrkoeshplanaden 18

Arkkittehti Erik Lindroos 1961.

92. Kirkkopuistikko 20 - As oy Kirkkopuistikko 20

Arkkittehti Erik Lindroos 1962.

93. Kirkkopuistikko 26 - Kirkkopuistikon virastotalo

1975. Kuva: pictometry Rakennustaiteellisesti ja maisemallisesti arvokas. Kuva Pictometry.

94. Kirkkopuistikko 29/Rauhankatu 10 - As oy Kirkkopuistikko 29

Arkkitehti Iikka Martas 1961.

95. Kirkkopuistikko 3/Museokatu 9 - As oy Lasivuori

Suunn. Arkkitehti Niemelä 1963.

96. Kirkkopuistikko 30 - As oy Kirkkopuistikko 30

Arkkitehti Kaj Englund 1960.

97. Kirkkopuistikko 31 - As oy Kirkkopuistikko 31

Arkkitehti Arvo O. Aalto

1957-59. Kohteella on maisemallista arvoa.

98. Kirkkopuistikko 32 - As oy Kirkkopuistikko 32/Kirkkopuistikon palvelutalo

Suunn. Niilo Kostiainen 1952 ja Eeli

Marttunen.1958. Kuva Pictometry.

99. Kirkkopuistikko 4/Museokatu 7 - Vaasan sähkön konttorirakennus

Arkkitehti Carl Schoultz 1930-31.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja miljööarvoltaan arvokas. Rakennus on kaavalla merkitty sr-3 merkinnällä ja viereinen puurakennus ja piharakennus sr-4.

100. Kirkkopuistikko 5/Museokatu 10 - As oy Vaasan Puistokulma
Suunn. Sulo Kalliokoski 1969. Kohteella on maisemallista arvoa.

101. Kirkkopuistikko 6/ Museokatu 8 - As oy Kirkkopuistikko 6

Arkkitehti Keijo Petäjä 1954. Rakennus on

rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

102. Kirkkopuistikko 7 - As oy Kirkkopuistikko 7

Suunn. Karl Erik Ivars 1959.

103. Kirkkopuistikko 8 - Bostads ab Solkatten

Arkkitetoimisto Wegelius & Kiili 1979.

104. Kirkkopuistikko 9 - As oy Kirkkopuistikko 9

Arkkiteti Erik Lindroos 1963. Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

105. Korsholmanpuistikko 16 - Bostads ab Korsholmsplanaden 16

Arkkitetoimisto Wegelius & Kiili 1978. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

106. Korsholmanpuistikko 21/Pitkätie 69 - As oy Korsholmanpuistikko 21
 Arkkitehti likka Martas 1960. Rakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

107. Korsholmanpuistikko 36/Klemetinkatu - As oy Vaasan Korsholmanpuistikko 36

suunn. J V Tuomela 1945. Rakennuksella on maisema-
 arvoa.

108. Koulukatu 1 - As oy Hallinpuisto

Arkkitehtitoimisto Nevanlinna & Fleming
 1974. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

109. Koulukatu 10 - As oy Vaasan Lastenpuisto

Arkkitehtitoimisto Sulo Kalliokoski 1969.
Omakotitalolla on maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa.

110. Koulukatu 11 - As oy Vaasan Koulukatu 11

Suunn. Karl Erik Ivars 1969.

111. Koulukatu 13/Kirjastonkatu 5 - As oy Koulukatu 13

Arkkitehti Gösta Bergman 1965.

112. Koulukatu 14/Hietasaarenkatu 3 - As oy Hietasaarenkatu 3

Arkkitehti Usko Ahti.1968

113. Koulukatu 15 - 17 - As oy Koulukatu 15-17

Arkkitehtitoimisto Sulo Kalliokoski.1966

114. Koulukatu 19/ELY (ent. Länsi-Suomen ympäristökeskus)

Arkkitehti Erkki Huttunen 1951. Rakennuksella on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvoa.

115. Koulukatu 21/Hietasaarenkatu - Asuinkerrostalo (Vaasan kaupunki)

Arkkitehtitoimisto Sulo Kalliokoski 1969.

116. Koulukatu 25 - As oy Koulukatu 25

Suunn. Usko Ahti 1966.

117. Koulukatu 26 - Vaasan seurakuntayhtymä

Suunn. Harmia & Backman 1952.

Kohteella on historiallista, rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

118. Koulukatu 27 - Bostads ab Skolhusgatan 27

Pictometry.

Suunn. Erik Lindroos 1966. Kuva

119. Koulukatu 3 - 5 - As oy Antellin puisto

Arkkitehti

Fleming & Kahri 1968. Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas.

120. Koulukatu 32 - As oy Koulukatu 32

rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa. suunn. Edvard Köping 1936. Kohteella on

121. Koulukatu 34 - Fylgiahemmet i Vasa r.f.

Rakennuksella on historiallista ja maisemallista arvoa. Arkkitehti Gösta Bergman 1968.

122. Koulukatu 35 - As oy Vaasan Neito

Arkkitehti Usko Ahti 1966. Kuva Pictometry.

123. Koulukatu 36/Rauhankatu 3 - As oy Koulukatu 36

Arkkitehti Keijo Petäjä 1958. Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas.

124. Koulukatu 37 - As oy Koulukatu 37

Suunn. Sulo Kalliokoski 1970. Kuva Pictometry.

125. Koulukatu 38/Rauhankatu 4 - As oy Vaasan Koivupuisto

Suunn. Sulo Kalliokoski 1963. Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

126. Koulukatu 39/Rauhankatu 5 - As oy Vaasan koulukatu 39

Suunn. K E Ivars 1970. Kuva Pictometry.

127. Koulukatu 40/Kasarminkatu - As oy Vaasan Koulukatu 40

Suunn. Sulo Kalliokoski 1965. Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

128. Koulukatu 41 - As oy Vaasan koulukatu 41

suunn. Sulo Kalliokoski 1972.

Kuva Pictometry.

129. Koulukatu 42/Kasarminkatu - as oy Vaasan Koulukatu 42

Arkkitehtitoimisto Sulo Kalliokoski 1965.

130. Koulukatu 43 - As oy Koulukatu 43

Arkkitehti Keijo Petäjä 1958. Kohde on rakennushistoriallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa Sr-4 merkinnällä.

131. Koulukatu 45 - Ortodoksinen seurakuntatalo ja asuinkerrostalo

suunn. Arkkitehtitoimisto Wegelius – Kiili 1981.

132. Koulukatu 48-50/Korsholmanpuistikko 3 - As oy Vaasan Koulukatu 48-50

arkkitehtitoimisto Sulo Kalliokoski 1966.

133. Koulukatu 49/Kasarminkatu - As oy Koulukatu 49

Pictometry.

suunn. Bonns & Bergström 1973. Kuva

134. Koulukatu 52/Korsholmanpuistikko 4 - Bostads ab Skolhusgatan 52

Arkkitehti Kaj Englund 1963.

135. Koulukatu 54 - As oy Vaasan koulukatu 54

suunn. Ins.tsto Bothnia 1971.

136. Koulukatu 57 - 61 - as oy Koulukatu 57 – 61

Niilo Kokko 1964, Juri Sillander 1964.

137. Koulukatu 62/Tiilitehtaankatu 4 - As oy Koulukatu 62

Arkkitehti Usko Ahti 1974.

138. Koulukatu 63/Hietalahdenkatu 5 - As oy Säde

Suunn. Arkkitehti Usko Ahti 1967.

139. Koulukatu 66-68 - As oy Koulukatu 66-68

Suunn. Vaasan rakennussuunnittelu 1970.

140. Koulukatu 7/Museokatu 6 - As oy Koulukatu 7

Suunn. K E Ivars 1965.

141. Koulukatu 9 - Bostads ab Lönnkvisten

suunn. K E Ivars 1966.

142. Laivakatu 11/Olympiakatu 6 - Kyrka/Bönehusföreningen Sion r.f.

suunn.

Polyplan 1978.

143. Lastenodinkatu 11 - As oy Lastenodinkatu 11

maisema-arvoa

suunn. Rkm E Kankaanpää 1952. Rakennuksella on

144. Lastenodinkatu 12 - As oy Lastenodinkatu 12

suunn. V. Förars 1953. Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa ja maisema-arvoa. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

145. Lastenodinkatu 13 - As oy Lastenodinkatu 13

Arkkitehti Arvo O Aalto 1952. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on kaavassa suojeltu sr-3 merkinnällä.

146. Lastenodinkatu 14 - As oy Lastenodinkatu 14

Arkkitehtitoimisto Kokko &

Aalto 1949. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on kaavalla suojeltu sr-4 merkinnällä.

147. Lastenodinkatu 19 - As oy Lastenodinkatu 19

suunn. Esko Parikka 1961. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

148. Lastenodinkatu 20 - As oy Lastenodinkatu 20

suunn. Edvard Köping 1941. Rakennuksella on maisema-arvoa

149. Lastenodinkatu 21 - As oy Lastenodinkatu 21

suunn. Armas Lehtinen 1951. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-3 merkinnällä.

150. Lastenodinkatu 22 - As oy Lastenodinkatu 22

suunn. Rkm Jorma Mandell 1956. Rakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

Rakennus on kaavassa suojeltu sr-4 merkinnällä.

151. Lastenodinkatu 24/Klemetinkatu 40

suunn. arkkitehti Leo Lehtikanto 1946. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on kaavassa suojeltu sr-4 merkinnällä.

152. Museokatu 12 - Bostads ab Vasa Museigatan 12 A

Arkkitehti Gösta Bergman 1954.

Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

153. Museokatu 3 - Pohjanmaan museo
Arkkitehti Eino Forsman 1930 ja Erik Kråkström 1968-69.

Rakennukset ovat maisemallisesti, rakennushistoriallisesti ja historiallisesti arvokkaita. Eino Forsmanin suunnittelema alkuperäinen osa on kaavalla merkitty sr-4- merkinnällä.

154. Myllykatu 2 - Vöyrinkaupungin koulu, B-osa

Osmo Sipari 1964. Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas. Rakennus on kaavassa suojeltu sr-5-merkinnällä. Kuva Pictometry. Suunn.

155. Olympiakatu 2/Kalastajankatu 14 – Tehdasrakennus

1955.
Kuva Pictometry.

suunn. Niilo Kostiainen

156. Olympiakatu 4 – Liikerakennus

suunn. Bonns & Bergström 1972.

157. Opistokatu 1/Sepänkyläntie - Vaasan opistotalo, ent. SOK

Arkkitehti

Erkki Huttunen 1939. Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas ja on kaavalla suojeltu sr - 3 merkinnällä.

158. Pitkätatu 15/Laivakatu 1 - As oy Laivakatu 1
Arkkittehti Gösta Bergman 1962.

159. Pitkätatu 17/Laivakatu 2 - as oy Pitkätatu 17

Arkkittehti Gösta Bergman 1962.

160. Pitkätatu 21 - Kiinteistö oy Vaasan Villitys K E Nyman. Kuva Pictometry.

suunn. Arkkittehtitoimisto Veli Hyrskykari 1972.

161. Pitkäkatu 35 - Vaasan kaupungin työterveysasema

suunn. Veikko Larkas 1956.

Rakennuksilla on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa. Kuva Pictometry.

162. Pitkäkatu 37 - Ent. Vaasa oy:n kirjapainotalo

Matti Visanti 1929,

lisärakennus 1939-40, Antti Lepistö 1949-51. Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas.

163. Pitkätatu 50/Ajurinkatu - Kiinteistö oy Pitkätatu 50

Arkkitehti Osmo Sipari 1956.

164. Pitkätatu 58/Kirvesmiehenkatu 7 - As oy Pitkätatu 58

Arkkitehti Iikka Martas. Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa.

165. Pitkätatu 63-65/Kirvesmiehenkatu 9 - As oy Pitkätatu 63-65

Arkkitehti Kaj Englund 1964. Rakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

166. Pitkänlahdenkatu 10/Kalastajankatu 5 - Bostads ab Långviksgatan 10

suunn. E. Marttunen 1970.

167. Pitkänlahdenkatu 16 - bostads ab Långviksgatan 16

suunn. Rakennusarkkitehti J Mallila 1973.

168. Pitkänlahdenkatu 21/Laivakatu 6 - Kiint. oy Laiva-Haka

suunn. Teuvo Lindfors 1966.

169. Pitkänlahdenkatu 23 - as oy Pitkänlahdenkatu 23

suunn. Rkm Jerker Bjön 1968.

170. Pitkänlahdenkatu 24 - As oy Pitkänlahdenkatu 24

suunn. Juhani Mallila 1974. Kuva Pictometry

171. Pitkänlahdenkatu 35/Konepajankatu - Valkolinna, ent. suojeluskuntatalo

Arkkitehti Viljo Revell 1938, 1941. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja historiallisesti arvokas. Valkolinna on kaavassa merkitty sr-2 merkinnällä.

172. Raastuvankatu 10/Kirjastonkatu - As oy Raastuvankatu 10

Arkkitehti Kaj Englund 1966.

173. Raastuvankatu 12 - as oy Raastuvankatu 12-14

Arkkitehti Gösta Bergman 1962. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

174. Raastuvankatu 18/Hietasaarenkatu 12 - Bostads ab Sandögatan 12

suunn. Arkkitehtitoimisto Elma & Erik Lindroos 1969. Rakennuksilla on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

175. Raastuvankatu 20 - Bostads Ab Vasa Rådhusgatan 20

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1960. Rakennuksilla on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

176. Raastuvankatu 22 - As oy Raastuvankatu 22

suunn. Ins. tsto Bothnia 1972. Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

177. Raastuvankatu 34/Rauhankatu 11 – Ukkokoti

Arkkitehti Ingvald Serenius 1934. Rakennus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas. Rakennus on kaavassa suojeltu merkinnällä sr-4.

178. Raastuvankatu 35/Kasarminkatu 10 - As oy Vaasan Kasarminkatu 10

Suunn. Tuntematon. Kuva Pictometry.

179. Raastuvankatu 36/Rauhankatu 12 - As oy Raastuvankatu 36/Metodistkyrkan

Suunn. Karl Erik Ivars 1968.

180. Raastuvankatu 37 - As oy Raastuvankatu 37

Arkkitehti Kaj Englund 1961. Rakennuksella on maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa.

181. Raastuvankatu 38 - As oy Raastuvankatu 38

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1955. Rakennukset ovat maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokkaita.

182. Raastuvankatu 40 - As oy Raastuvankatu 40

Suunn. Karl Erik Ivars 1965.

183. Raastuvankatu 42 - As oy Raastuvankatu 42

suunn K E Ivars 1972.

184. Raastuvankatu 43/Korsholmanpuistikko 9 – Keskuskansakoulu

Arkkitehti I .Serenius 1938.

Rakennus on historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

185. Raastuvankatu 44 - Vasa baptistkyrka

Arkkitehti Carl Staaf 1930.

Rakennus on rakennushistoriallisesti arvokas.

186. Raastuvankatu 46a - Suomen valtion asuinkerrostalo/puolustuslaitos

valmistui 1956. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

187. Raastuvankatu 46b - Suomen valtion asuinkerrostalo/puolustuslaitos

suunn. Arkkitehti Aino Kallio-Ericsson 1963. Rakennus on kaavalla suojeltu sr-4 merkinnällä.

188. Raastuvankatu 47 - As oy Raastuvankatu 47

Arkkitehti Keijo Petäjä 1959. Rakennuksilla on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

189. Raastuvankatu 49 - As oy Raastuvankatu 49

Arkkitehti Keijo Petäjä 1963.

190. Raastuvankatu 50-52/Tiilitehtaankatu 12 - As oy Raastuvankatu 50 – 52

suunn. K E Ivars 1973.

191. Raastuvankatu 51 - As oy Raastuvankatu 51
Arkkitehtitoimisto Annikki Nurminen 1974. Rakennuksella on maisemallista arvoa..

192. Raastuvankatu 55/Tiilitehtaankatu 12 - As oy Raastuvankatu 55

suunn. Usko Ahti 1966. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

193. Raastuvankatu 57 - As oy Raastuvankatu 57

arkkitehtitoimisto Usko Ahti 1983. Kuva Pictometry.

194. Raastuvankatu 58/Hietalahdenkatu 11 - As oy Hietalahdenkatu 11

Arkkitehtitoimisto Usko Ahti 1970.

195. Raastuvankatu 59 - As oy Raastuvankatu 59

suunn. Jerker Bjon. Kuva Pictometry.

196. Raastuvankatu 61 - As oy Nymansbacken

valmistunut 1995.

197. Raastuvankatu 8/Kirjastonkatu 11 - as oy Raastuvankatu 8

Suunn. Arkkitehtitoimisto Elma ja Erik Lindroos 1970.

Rakennuksilla on maisemallista arvoa.

198. Rantakatu 11 - As oy Merilintu

Arkkitehti Matti Visanti 1935. Rakennus on

miljööarvoltaan arvokas.

199. Rantakatu 12/Vaasanpuistikko 2 - As oy Rantakatu 12

suunn. Jorma Paatola 1960. Rakennuksella on

maisemallista arvoa.

200. Rantakatu 13 - Asunto oy Rantapuisto 13

Suunn. Elma ja Erik Lindroos 1962. Rakennuksella on maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa.

201. Rantakatu 14 - As oy Rantakatu 14

Arkkitehti Viljo Revell 1952. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja miljööarvoltaan arvokas.

202. Rantakatu 15 A - As oy Rantakatu 15 A

Suunn. Bonns & Bergström 1971.

203. Rantakatu 15 B - Asunto oy Rantakatu 15 B

Arkkitehti Matti Visanti 1932. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

204. Rantakatu 16 - Bostads ab Strandgatan 16
Arkkittehtitoimisto Annikki Nurminen 1973. Omakotitalolla on rakennustaiteellista ja maisemallista arvoa.

Kuva Pictometry.

205. Rantakatu 17 - As oy Rantakatu 17

suunn. Erik Lindroos 1964.

206. Rantakatu 18 - Valtion asuinkerrostalo

Rakennuksella on historiallista arvoa.

suunn. H Kampuri 1959.

207. Rantakatu 19 - As oy Rantakatu 19

suunn. K E Ivars 1973.

208. Rantakatu 20/Korsholmanpuistikko 1 - As oy Rantakatu 20

Suunn. Arkkitehtitoimisto Elma & Erik Lindroos 1967.

209. Rantakatu 21-22 - Evangeliska folkhögskolan i Österbotten. Kuva Pictometry.

A W Stenfors 1899, Sulo Kalliokoski 1963, Slotte & Schuttz 1987. A.W.Stenforsin suunnittelema osa on suojeltu kaavassa sr-3-merkinnällä.

210. Rantakatu 25/Tiilitehtaankatu 1 - Kaupungin asuinkerrostalo

Arkkitehti I . Serenius 1949.

211. Rantakatu 26-27 - As oy Vaasan Rantakatu 26-27

suunn. Usko Ahti 1967.

212. Rantakatu 28 - As oy Rantakatu 28

Arkkitehti Ilkka Martas 1963. Rakennuksella on maisemallista arvoa.

213. Rantakatu 29 - As oy Rantakatu 29

Arkkitehtitoimisto Annikki Nurminen 1979.

Rakennuksella on rakennustaiteellista ja maisemallista arvoa.

214. 30/Hietalahdenkatu 1 – Lääkäritalo

Suunn. Arkkitehtitoimisto Linnasalmi 1955. Rakennuksella on historiallista ja maisemallista arvoa.

215. Rantakatu 7/Hietasaarenkatu 2 - As oy Vaasa, Rantakatu 7

Arkkitehtitoimisto Iikka Martas 1965.

216. Rantakatu 8 - As oy Rantakatu 8

Arkkitehti Arvo O. Aalto 1956.

Asuinrakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

217. Rantakatu 9/Hovioikeudenpuistikko 1 - As oy Vaasan Paratiisi

Arkkitehti Keijo Petäjä

1964. Rakennuksella on historiallista ja maisemallista arvoa.

218. Rauhankatu 8 - As oy Rauhankatu 8. Kuva Pictometry.

Arkkitehti Kaj Englund 1957. Kohde on rakennushistoriallisesti arvokas.

219. Sepänkyläntie 4, Keskon toimitalo

Arkkitehti Viljo Revell 1937.

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

220. Tiilitehtaankatu 31

suunn. M. Marttila 1937. Rakennus on sekä rakennushistoriallisesti että maisemallisesti arvokas.

221. Tiilitehtaankatu 33 - As oy Tiilitehtaankatu 33

suunn. Thure Glader 1939. Rakennuksella on maisema-arvoa.

222. Tiilitehtaankatu 36 - As oy Tiilitehtaankatu 36

suunn. Arkkitehti Leo Lehtikanto 1939. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

223. Tiilitehtaankatu 38 - As oy Tiilitehtaankatu 38

suunn. Fredrik Wikman 1941. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

224. Tiilitehtaankatu 40/Klemetinkatu 34 - As oy Tiilitehtaankatu 40

valmistuivat 1942. Rakennukset ovat rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita. Rakennukset ovat suojeltu kaavassa sr-4 merkinnällä.

225. Vaasanpuistikko 1/Rantakatu 11 - As oy Juhonnurkka

Arkkittehti Viljo Revell

1955. Rakennus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas.

226. Vaasanpuistikko 15/Pitkätie 38 - Ent. Vaasan Säästöpankin rakennus

Arkkittehti

Bertel Lilljeqvist 1936, 1938. Rakennus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas.

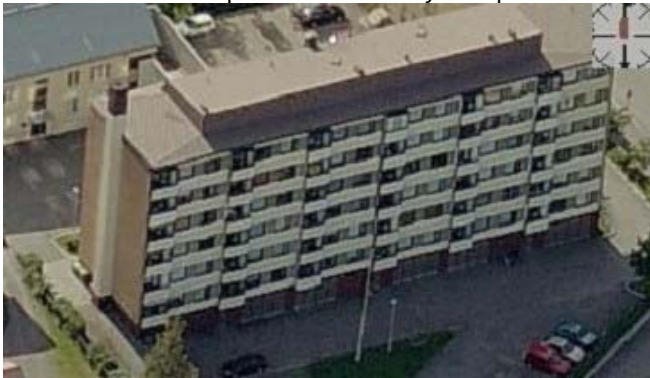
227. Vaasanpuistikko 18/Kauppapuistikko 13 - Halli oy/Askon talo

Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

Arkkitehti Viljo Revell 1939.

228. Vaasanpuistikko 28 - as oy Ilkanpuisto

suunn. Olli Vaahtera 1964. Kuva Pictormetry.

229. Vaasanpuistikko 3 - As oy Vaasanpuistikko 3A

maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas.

Arkkitehti Matti Visanti 1932. Rakennus on

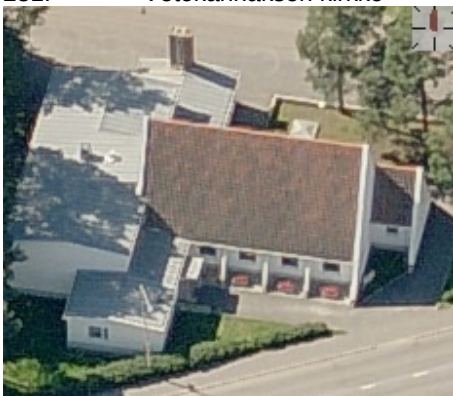
230. Vaasanpuistikko 6/Koulukatu - As oy Vaasanpuistikko 6

on rakennushistoriallisesti arvokas.

Arkkitehti Viljo Revell 1954. Rakennus

231. Vetokannaksen kirkko

suunn. Gösta Bergman 1961. Rakennuksella on rakennustaiteellista ja maisemallista arvoa. Kuva Pictometry.

232. Vuorikatu 11 - Vöyrinkaupungin koulu, A-osa

Osmo Sipari 1961. Kuva Pictometry.

Suunn.

233. Vöyrinkatu 10/Kalastajankatu 9 – Asuinkerrostalo

Arkkitehti I . Serenius 1950. Kohde on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

234. Vöyrinkatu 14-16, 18, 20 - as oy Välitontti, as oy Vaasan Vöyrikatu 18 mm

suunn. Bonns & Bergström 1972, 1974.

235. Vöyrinkatu 2 – Malmöntalo

Arkkitehti I Serenius 1950. Rakennukset ovat maisemallisesti, historiallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokkaita. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

236. Vöyrinkatu 22/Laivakatu 8 – asuinkerrostalo

suunn. Jerker Björn 1969.

237. Vöyrinkatu 32 - Asunto oy Vöyrinkatu 32

Eeli Marttunen 1970 ja 1968. Kuva Pictometry

238. Vöyrinkatu 34 - asunto oy Vöyrinkatu 34

239. Vöyrinkatu 4 – Elevbostäder

Arkkittehti Erik Kråkström 1973.

Rakennuksella on maisemallista arvoa.

240. Vöyrinkatu 42/Konepajakatu 2 - Kiinteistö oy Vöyrinkatu 42

Suunn. A. Lepistö 1942. Rakennus on rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas.

241. Vöyrinkatu 46/Pitkänlahdenkatu 41 – Sosiaalikeskus

Arkkitehti I. Serenius 1949. Rakennus on historiallisesti ja maisemallisesti arvokas.

242. Vöyrinkatu 6 – oppilajasuntola

Arkkitehtitoimisto Annikki Nurminen 1980. Rakennus on rakennustaiteellisesti ja maisemallisesti arvokas. Kuva Pictometry.

243. Vöyrinkatu 8 – oppilassasuntola

Perttula-Slotte. 1976

Arkkitehtitoimisto Hakala-Schultz-

244. Vöyrinkatu 9 - Entinen meijerikoulu

Arkkitehti I Serenius 1937. Rakennus on Rakennushistoriallisesti ja historiallisesti arvokas. Kuva Pohjanmaan museon arkisto.

245. Ylätori/Raastuvankatu 17-19 - Rewell center

Viljo Revell, 1960-64, lisärak mm Annikki Nurminen 1988. Rakennuskokonaisuus on maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas.

KIRJALLISUUS JA LÄHTEET - LITTERATUR OCH KÄLLOR

Asko Halme [ja] Jussi Hallasmaa, Vaasa – Vasa, 1965-1985, Kunnallisarkkitehtuuria Vaasa 1965 – 1985, Vasa kommunalarkitektur

Vaasa 1852-1952, Vaasan aikakirjoista ja Vaasalaisten vaiheista sadan vuoden ajalta, kirjoittanut Victor Hoving, Helsinki 1956

Mikko Härö – Johanna Forsius, Kulttuurihistoriallinen inventointi rakennetussa ympäristössä, Opas, Museovirasto, rakennushistorian osasto, Maaliskuu 2007

Teppo Jokinen: Erkki Huttunen, 1901-1956 arkkitehti, Abacus, Ajankohta 3, Helsinki 1993

Rauno Kaikkonen, Vaasan Rakennusmestariyhdistys, 100-vuotishistoriikki 1908-2008

Kauppahallista Rewell Centeriin, Halli Oy yhdeksän vuosikymmentä Vaasan rakentajana, Ilmari Laukkonen, Vaasa 1990

Kerrostalot 1880-2000 – arkkitehtuuri, rakennustekniikka, korjaaminen, Petri Neuvonen (toim.), Rakennustietosäätiö RTS, Rakennustekniikan keskus –säätiö, Museovirasto, Rakennustieto Oy; Helsinki

Antti Mentula, Suuntaviivoja, Pohjanmaan arkkitehtuuri 1900-luvulla, Länsi-Suomen ympäristökeskus, Alueelliset ympäristöjulkaisut 363, Vaasa 2005

Rantakatu, Helmi Vaasassa, Strandgatan, En pärla i Vasa, Vaasa – Vasa, 2010

Viljo Revell, Rakennuksia ja suunnitelmia, Byggnadsverk och projekt, Helsinki 1966

Elina Standertskjöld, Arkkitehtuurimme vuosikymmenet, 1930 – 1950, Suomen rakennustaiteen museo, Rakennustietosäätiö rts, Rakennustieto oy,

Pekka Suhonen, Ny arkitektur i Finland, Helsingfors 1967

Suomen kansallisbiografia, 10, Trana-Österman, Helsinki 2007

Vaasa - Vasa, Rakennusperinneselvitys - Värdefulla byggnader, II, Pohjanmaan museo - Österbottens museum, Kaupunkisuunnittelu – Stadsplanläggning, 1999

Vasa den gamla och den nya staden, utgiven av Arne Appelgren och Lars-Ivar Ringbom, Helsingfors 1948

Kaarlo Viljanen [ja] Hannu Vuolteenaho, Vaasan kaupunkisuunnitteluvirasto, Vaasan kaupungin rakennusperinneselvitys, Vaasa 1986

Vaasan evankelis-luterilaiset kirkot ja seurakunnat kaupungin palon jälkeisenä aikana, kirjoittanut Aimo *Wuorinen*, Vaasa 1969

LÄHTEET - KÄLLOR

Pohjanmaan museon kuva-arkisto – Österbottens museums bildarkiv
Pohjanmaan museon arkisto – Pohjanmaan museon arkisto
Vaasan kaupungin keskusarkisto – Vasa stads centralarkiv
Vaasan kaupungin rakennusvalvontatoimiston arkisto – Arkivet på Vasa stads byggnadstillsynsbyrå
Vaasan kaupungin webmap, webinfo – Vasa stads webmap, webinfo
Pictometry
Suomen rakennustaiteen museo, arkkitehdit (<http://www.mfa.fi/arkkitehdit>)